

Το σύστημα του Διεθνούς Πρότυπου Αριθμού Βιβλίου

Εγχειρίδιο χρηστών ISBN

Διεθνής έκδοση

Έβδομη έκδοση

Διεθνής Οργανισμός ISBN
Λονδίνο 2017

Η πιο πρόσφατη επικαιροποιημένη έκδοση του *Εγχειριδίου χρηστών ISBN* βρίσκεται στον δικτυακό τόπο του Διεθνούς Οργανισμού ISBN <http://www.isbn-international.org>

Για την αγγλική έκδοση: ISBN 978-92-95055-12-4
©2017 από τον Διεθνή Οργανισμό ISBN, Λονδίνο, ΗΒ
Έβδομη έκδοση

Για την ελληνική μετάφραση: **978-92-95055-25-4**
Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος
Αθήνα 2026

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση οποιουδήποτε υλικού του παρόντος φυλλαδίου, με την επιφύλαξη της δέουσας αναφοράς της πηγής και της αποστολής αντιγράφου, κατά προτίμηση ψηφιακού, στον Διεθνή Οργανισμό ISBN.

Περιεχόμενα

1. Ιστορικό	5
2. Οφέλη του ISBN	5
3. Όροι και ορισμοί	6
3.1 Ψηφίο ελέγχου	6
3.2 Συνεχιζόμενος πόρος	7
3.3 Αναγνωριστικό Ψηφιακού Αντικειμένου (DOI®)	7
3.4 Διαχείριση Ψηφιακών Δικαιωμάτων (DRM)	7
3.5 Έκδοση	7
3.6 Πρόθεμα GS1	7
3.7 Εκτύπωση	8
3.8 Εντύπωμα	8
3.9 ISBN	8
3.10 ISBN-A	8
3.11 Μονογραφική έκδοση	8
3.12 Έκδοση κατόπιν παραγγελίας	8
3.13 Μορφή προϊόντος	8
3.14 Λεπτομέρειες μορφής προϊόντος	9
3.15 Χαρακτηριστικό μορφής προϊόντος	9
3.16 Εκδότης	9
3.17 Καταχωρισμένος αιτών	9
3.18 Περιοχή καταχώρισης	9
3.19 Ανατύπωση	9
3.20 Περιορισμός χρήσης	9
4. Η λειτουργία και το πεδίο εφαρμογής του ISBN	10
5. Δομή του ISBN	12
5.1 Στοιχείο GS1	13
5.2 Στοιχείο περιοχής καταχώρισης	13
5.3 Στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος	13
5.4 Στοιχείο έκδοσης	13
5.5 Ψηφίο ελέγχου	14
6. Εφαρμογή του ISBN	14
6.1 Γενικές πληροφορίες	14
6.2 Αλλαγές στις εκδόσεις	14
6.3 Πιστές ανατυπώσεις	15
6.4 Εκδόσεις με λυτά φύλλα και τα ψηφιακά τους ισοδύναμα	15
6.5 Εκδόσεις πολλαπλών τόμων	15
6.6 Συσκευασίες πολλαπλών ειδών (πολυσυσκευασίες)	16
7. Ζητήματα σχετικά με τη χορήγηση ISBN	16
7.1 Backlist	16
7.2 Συνεργατικές εκδόσεις (συνεκδόσεις)	16
7.3 Εκδόσεις που πωλούνται ή διανέμονται από αντιπροσώπους	17
7.4 Εξαγορά ενός εκδότη από άλλον	17
7.5 Απόκτηση πλήρους αποθέματος και δικαιωμάτων δημοσίευσης	17

7.6 Εκδότες με περισσότερους τύπους έκδοσης	17
7.7 Απαγορεύεται η εκ νέου απόδοση του ίδιου ISBN	18
7.8 Απαγορεύεται η επαναχρησιμοποίηση των ISBN	18
8. Μητρώο ISBN και συνοδευτικών μεταδεδομένων	18
9. ISBN για ψηφιακές εκδόσεις και εκπαιδευτικό/διδακτικό λογισμικό	20
9.1 ISBN για επιλέξιμες ψηφιακές εκδόσεις	20
9.2 ISBN για επιλέξιμα προϊόντα λογισμικού	20
9.3 Αρχές για τη χορήγηση ISBN σε ψηφιακές εκδόσεις	20
10. ISBN για εκδόσεις κατόπιν παραγγελίας	23
11. Πακέτο εκπαιδευτικού υλικού	23
12. Εκδότες μικρής κλίμακας και αυτοεκδότες	24
13. Θέση και εμφάνιση του ISBN στις εκδόσεις	24
13.1 Γενικές πληροφορίες	24
13.2 ISBN σε μορφή ραβδοκωδικού	25
13.3 Πενταψήφιος πρόσθετος κωδικός	26
13.4 Αλγόριθμος για τη δημιουργία του ψηφίου ελέγχου ISBN	26
14. Διαχείριση του συστήματος ISBN	26
14.1 Γενικά	26
14.2 Διαχείριση σε διεθνές επίπεδο	26
14.3 Υπηρεσίες καταχώρισης ISBN	27
14.4 Διαχείριση σε επίπεδο καταχωρημένου αιτούντος / εκδότη	29
15. ISBN και GS1	29
16. ISBN και λοιποί αναγνωριστικοί κωδικοί	30
16.1 DOI	30
16.2 GTIN	30
16.3 ISAN	31
16.4 ISBN-A	31
16.5 ISLI	31
16.6 ISMN	32
16.7 ISNI	32
16.8 ISRC	33
16.9 ISSN	33
16.10 ISTC	34
16.11 ISWC	34
16.12 SGTIN	35
16.13 URN	35
17. ONIX for Books	36
18. Ιστότοπος του Διεθνούς Οργανισμού ISBN	37
19. Διεθνές Μητρώο Εκδοτών	37
ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 1 Υπολογισμός ψηφίου ελέγχου	37
A1.1 Υπολογισμός του ψηφίου ελέγχου	37
Γλωσσάρι	39

1. Ιστορικό

Η ανάγκη και η δυνατότητα δημιουργίας ενός διεθνούς συστήματος αριθμοδότησης βιβλίων συζητήθηκε για πρώτη φορά στο Τρίτο Διεθνές Συνέδριο για την Έρευνα στην Αγορά Βιβλίων και για τον Εξορθολογισμό του Εμπορίου Βιβλίων, που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 1966 στο Βερολίνο.

Εκείνη την εποχή, αρκετοί ευρωπαίοι εκδότες και διανομείς βιβλίων εξέταζαν την πιθανότητα να χρησιμοποιηθούν ηλεκτρονικοί υπολογιστές για τη διεκπεραίωση των παραγγελιών και την απογραφή των αποθεμάτων. Τότε έγινε προφανές ότι προϋπόθεση για ένα αποτελεσματικό αυτοματοποιημένο σύστημα ήταν η δημιουργία ενός μοναδικού και απλού αριθμού ταυτοποίησης κάθε έκδοσης.

Το σύστημα που πέτυχε να ικανοποιήσει αυτή την ανάγκη και έγινε γνωστό ως Διεθνής Πρότυπος Αριθμός Βιβλίων (ISBN) αναπτύχθηκε με βάση το σύστημα αριθμοδότησης βιβλίων που εφαρμόστηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο το 1967 από την J. Whitaker & Sons, Ltd. και στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1968 από την R. R. Bowker.

Ταυτόχρονα, η Τεχνική Επιτροπή 46 του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) για την Πληροφόρηση και την Τεκμηρίωση δημιούργησε μια ομάδα εργασίας προκειμένου να διερευνηθεί η δυνατότητα προσαρμογής του βρετανικού συστήματος και να εφαρμοστεί σε διεθνές επίπεδο. Κατά την περίοδο 1968-69 πραγματοποιήθηκε μια σειρά συναντήσεων μεταξύ εκπροσώπων από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και τις Ηνωμένες Πολιτείες, και η σχετική έκθεση κυκλοφόρησε σε όλες οι χώρες μέλη του ISO.

Αποτέλεσμα των συναντήσεων αυτών ήταν να εγκριθεί το 1970 ο *Διεθνής Πρότυπος Αριθμού Βιβλίου (ISBN)* ως πρότυπο ISO 2108¹.

Σκοπός του διεθνούς προτύπου είναι ο συντονισμός και η τυποποίηση της χρήσης ISBN σε διεθνές επίπεδο, ώστε να ταυτοποιείται με τρόπο μοναδικό ένα δημοσίευμα ή έκδοση που δημοσιεύεται από συγκεκριμένο εκδότη σε συγκεκριμένη μορφή. Το αρχικό πρότυπο αναθεωρήθηκε το 1978, το 1992 και το 2005 καθώς τα βιβλία και συναφή είδη άρχισαν να διατίθενται σε μέσα με νέα μορφή. Το σύστημα επεκτάθηκε ώστε να καλύπτει πάνω από 160 χώρες, ενώ ο αρχικός 10ψήφιος ISBN μετατράπηκε σε 13ψήφιο. Επίσης, σε συμφωνία με άλλα ISO ταυτοποίησης, οι πιο πρόσφατες εκδόσεις του προτύπου προσδιόρισαν τα μεταδεδομένα που πρέπει να παρέχονται κατά την απόδοση ISBN.

Στη νέα, πέμπτη έκδοση του ISO 2108 παρέχονται επικαιροποιημένα παραδείγματα, γενικές διευκρινίσεις και εκτενείς κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του ISBN στις ψηφιακές εκδόσεις.

Το παρόν εγχειρίδιο εξηγεί τη λειτουργία του συστήματος και τα απαραίτητα βήματα για την ορθή απόδοση των ISBN. Παράλληλα, περιλαμβάνει οδηγίες για την απόδοση ISBN σε ψηφιακές εκδόσεις.

2. Οφέλη του ISBN

- Ο ISBN είναι ένας μοναδικός διεθνής κωδικός ταυτοποίησης για μονογραφικές εκδόσεις. Η χορήγηση του κωδικού αντικαθιστά τη διαδικασία διαχείρισης

1

Χορηγείται από εθνικούς οργανισμούς τυποποίησης.

μακροσκελών καταχωρίσεων με βιβλιογραφικές περιγραφές. Με αυτόν τον τρόπο, εξοικονομούνται χρόνος και προσωπικό ενώ, παράλληλα, περιορίζονται τα λάθη κατά την αντιγραφή των πληροφοριών.

- Με την ορθή χρήση του ISBN καθίσταται δυνατή η σαφής διαφοροποίηση μεταξύ διαφορετικών μορφών προϊόντος και εκδόσεων ενός βιβλίου, είτε έντυπου είτε ψηφιακού. Ως εκ τούτου, διασφαλίζεται ότι ο πελάτης λαμβάνει την επιθυμητή έκδοση.
- Το ISBN διευκολύνει τη σύνταξη και την ενημέρωση των καταλόγων βιβλιοπωλείων και των βιβλιογραφικών βάσεων δεδομένων, όπως είναι οι κατάλογοι βιβλίων προς έκδοση. Έτσι οι πληροφορίες για τα διαθέσιμα βιβλία μπορούν να εντοπιστούν με ευκολία.
- Η παραγγελία και η διανομή βιβλίων γίνεται κυρίως μέσω ISBN, το οποίο αποτελεί γρήγορη και αποτελεσματική μέθοδο.
- Ο ISBN μπορεί να διαβαστεί ψηφιακά με τη μορφή 13ψήφιου ραβδοκωδικού (barcode) EAN-13. Με τη μέθοδο αυτή, επιτυγχάνεται μεγαλύτερη ταχύτητα και αποφεύγονται τα λάθη.
- Ο ISBN είναι απαραίτητος για τη λειτουργία των ηλεκτρονικών συστημάτων πώλησης στα βιβλιοπωλεία.
- Πολλά συστήματα εκδόσεων και εφοδιασμού λειτουργούν με βάση τον ISBN.
- Τα δεδομένα πωλήσεων συγκεντρώνονται με τη χρήση του ISBN. Κατ' αυτόν τον τρόπο, καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της επιτυχίας των διαφόρων μορφών προϊόντος και εκδόσεων, καθώς και η σύγκριση μεταξύ διαφορετικών θεματικών πεδίων ή και μεταξύ διαφορετικών εκδοτικών οίκων.
- Σε ορισμένες χώρες, τα δικαιώματα δημόσιου δανεισμού βασίζονται στο σύστημα ISBN. Τα συστήματα αυτά επιτρέπουν σε συγγραφείς και εικονογράφους να αμείβονται σύμφωνα με το πόσες φορές οι δημόσιες βιβλιοθήκες δανείζουν τα βιβλία τους.

3. Όροι και ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος εγχειριδίου, ισχύουν οι ακόλουθοι όροι και ορισμοί:

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Δεν περιλαμβάνεται ορισμός του όρου «Βιβλίο», καθώς οι διαρκείς εξελίξεις στην τεχνολογία και την αγορά γρήγορα καθιστούν τον οποιοδήποτε ορισμό παρωχημένο.

3.1 Ψηφίο ελέγχου

Το τελευταίο ψηφίο του κωδικού ISBN συνδέεται με όλα τα προηγούμενα με συγκεκριμένο μαθηματικό αλγόριθμο και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επαλήθευση της αξιοπιστίας της συμβολοσειράς ISBN.

3.2 Συνεχιζόμενος πόρος

Η έκδοση που κυκλοφορεί με διάρκεια χωρίς προκαθορισμένη χρονική κατάληξη και διατίθεται στο κοινό με οποιαδήποτε μορφή προϊόντος. Συνήθως βγαίνει σε διαδοχικά ή ανανεούμενα τεύχη τα οποία, ως επί το πλείστον, φέρουν αριθμητικούς ή/και χρονολογικούς προσδιορισμούς.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Στους συνεχιζόμενους πόρους περιλαμβάνονται περιοδικές εκδόσεις όπως εφημερίδες, περιοδικές εκδόσεις, περιοδικά (επιστημονικά και μη), ιστολόγια κ.λπ., καθώς και συνεχιζόμενοι ανανεούμενοι πόροι, όπως εκδόσεις σε άδետους τόμους (loose-leaf publications) και ιστότοποι που επικαιροποιούνται διαρκώς. Οι συνεχιζόμενοι πόροι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για απόδοση ISBN.

3.3 Αναγνωριστικό Ψηφιακού Αντικειμένου (DOI®)

Ένα όνομα DOI, μέρος του συστήματος DOI όπως καθορίζεται στο ISO 26324, είναι ένας σταθερός κωδικός ταυτοποίησης για μια οντότητα —υλική, ψηφιακή ή αφηρημένη— στα ψηφιακά δίκτυα, με ενεργό ηλεκτρονικό σύνδεσμο. Όταν είναι συνεπές με τη συντακτική δομή DOI, το όνομα DOI αποτελεί συμβολοσειρά που προσδιορίζει ένα μοναδικό αντικείμενο στο σύστημα DOI.

3.4 Διαχείριση Ψηφιακών Δικαιωμάτων (DRM)

Τεχνολογία βασισμένη σε λογισμικό κρυπτογράφησης η οποία χρησιμοποιείται για τον έλεγχο της πρόσβασης στο περιεχόμενο και διαφέρει από τη *μορφή προϊόντος* (3.13) μιας συγκεκριμένης ψηφιακής έκδοσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Στο λογισμικό DRM μπορούν να εφαρμοστούν διάφορες ρυθμίσεις για την επιβολή περιορισμών χρήσης ή την ενεργοποίηση συγκεκριμένων πρόσθετων λειτουργιών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Μια συγκεκριμένη έκδοση ενός δημοσιεύματος μπορεί να διατίθεται από διαφορετικούς πωλητές με διαφορετικό λογισμικό DRM ή/και διαφορετικούς περιορισμούς χρήσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3 Το «κοινωνικό» DRM αποτελεί ιδιάζοντα τύπο DRM με τον οποίο ενσωματώνονται στο προϊόν τα διαπιστευτήρια του πελάτη με χρήση τεχνολογίας υδατογράφησης, χωρίς ωστόσο να επιβάλλονται περιορισμοί χρήσης. Οι αναφορές σε DRM στο παρόν εγχειρίδιο αφορούν σε τεχνολογία DRM που βασίζεται σε λογισμικό κρυπτογράφησης, εκτός αν γίνεται ρητή αναφορά σε «κοινωνικό» DRM.

3.5 Έκδοση

Όλες οι εκφάνσεις μιας μονογραφικής έκδοσης που, στην ουσία, περιλαμβάνουν το ίδιο περιεχόμενο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Η συγκεκριμένη έκδοση ενός δημοσιεύματος μπορεί να κυκλοφορήσει σε πολλαπλές μορφές προϊόντος και, εάν είναι σε ψηφιακή μορφή, με διαφορετικά είδη λογισμικού DRM και με διαφοροποιημένους περιορισμούς χρήσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Σημαντικές επικαιροποιήσεις, αναθεωρήσεις ή αλλαγές στο περιεχόμενο συνιστούν νέα έκδοση και συνήθως χαρακτηρίζονται αριθμητικά στη σελίδα τίτλου (π.χ. 2η έκδοση, 3η έκδοση).

3.6 Πρόθεμα GS1

Μια μοναδική συμβολοσειρά τριών ψηφίων που εκδίδεται από τη Διεθνή Υπηρεσία GS1 (GS1 Global Office) και διατίθεται αποκλειστικά στον Διεθνή Οργανισμό ISBN για το πρότυπο ISBN.

3.7 Εκτύπωση

Μια σειρά αντιτύπων (τιράζ) συγκεκριμένης έκδοσης ενός βιβλίου. Η ίδια έκδοση μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες εκτυπώσεις/ανατυπώσεις. (Βλ. παρακάτω «Ανατύπωση»).

3.8 Εντύπωμα

Εμπορική επωνυμία ή εμπορικό σήμα με το οποίο δημοσιεύεται ένα έργο

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Μια εκδοτική εταιρεία μπορεί να διαθέτει πολλά εντυπώματα στο πλαίσιο της στοχευμένης προώθησης των βιβλίων της σε συγκεκριμένες αγορές (π.χ. τα HarperCollinsEducational, Voyager, William Collins είναι όλα εντυπώματα της HarperCollins και όχι ξεχωριστές εταιρείες).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Σε ορισμένες περιπτώσεις, η ύπαρξη περισσότερων εντυπωμάτων ενδέχεται να οφείλεται σε συγχωνεύσεις ή εξαγορές διαφορετικών εταιρειών οι οποίες επιθυμούν να διαφοροποιηθούν ως προς τα εμπορικά τους σήματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3 Το εντύπωμα είναι ονομασία και όχι μόνο λογότυπο.

3.9 ISBN

Ο Διεθνής Πρότυπος Αριθμός Βιβλίου είναι κωδικός ταυτοποίησης για μονογραφικές εκδόσεις ο οποίος χορηγείται, υπό την αιγίδα του Διεθνούς Οργανισμού ISBN, σε έναν καταχωρισμένο αιτούντα σύμφωνα με τις προδιαγραφές του διεθνούς προτύπου ISO 2108: Πληροφορίες και τεκμηρίωση – Διεθνής Πρότυπος Αριθμός Βιβλίου (ISBN).

3.10 ISBN-A

Υπηρεσία που επιτρέπει να αποτυπωθεί ένας ISBN στο σύστημα DOI, με ένταξή του στη συμβολοσειρά σύνταξης ενός DOI.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Με το ISBN-A γίνεται δυνατή η αξιοποίηση ή ενεργοποίηση (με κλικ) συγκεκριμένου ISBN στο διαδίκτυο.

3.11 Μονογραφική έκδοση

Έκδοση που θεωρείται ενιαίο σύνολο ή που προορίζεται να ολοκληρωθεί σε πεπερασμένο αριθμό μερών από τον εκδότη ή τον συγγραφέα /τους συγγραφείς, και διατίθεται στο κοινό με οποιαδήποτε μορφή προϊόντος.

3.12 Έκδοση κατόπιν παραγγελίας

Έκδοση που τυπώνεται κατά την παραγγελία από τον πελάτη αντί να υπάρχει ήδη σε απόθεμα στην κατοχή του διανομέα ή του εκδότη.

3.13 Μορφή προϊόντος

Οι βασικές φυσικές ή ψηφιακές ιδιότητες μιας δημοσίευσης που τη διαφοροποιούν ως προϊόν.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Η ίδια έκδοση ενός δημοσιεύματος μπορεί να κυκλοφορεί με τις εξής μορφές προϊόντος: βιβλίο με σκληρό εξώφυλλο, χαρτόδετο βιβλίο, ηχητικό βιβλίο σε CD, βιβλίο σε γραφή μπράιγ, ηλεκτρονικό βιβλίο.

3.14 Λεπτομέρειες μορφής προϊόντος

Πρόσθετες διευκρινίσεις ή λεπτομέρειες που περιγράφουν περαιτέρω τη μορφή προϊόντος μιας συγκεκριμένης έκδοσης.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Ενδέχεται να απαιτούνται πρόσθετες λεπτομέρειες ώστε να περιγραφούν επαρκώς συγκεκριμένες μορφές προϊόντος της ίδιας έκδοσης του ίδιου δημοσιεύματος, π.χ. σκληρόδετο βιβλίο με αποσπώμενο εξώφυλλο, ποιοτική χαρτόδετη έκδοση, .pdf, .EPUB.

3.15 Χαρακτηριστικό μορφής προϊόντος

Τα φυσικά ή τεχνικά χαρακτηριστικά μιας συγκεκριμένης έκδοσης που παρέχουν περαιτέρω πληροφορίες για τη χρησιμότητα και την προσβασιμότητα της συγκεκριμένης έκδοσης.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Ενδέχεται να απαιτούνται περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά συγκεκριμένης μορφής προϊόντος ίδιας έκδοσης του ίδιου δημοσιεύματος, προκειμένου να είναι εφικτή η επαρκής περιγραφή τους, π.χ. χρώμα εξωφύλλου, γραμματοσειρά και μέγεθος κειμένου, περιοχή DVD.

3.16 Εκδότης

Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για όλα τα στάδια της δημιουργίας, παραγωγής, διανομής και εμπορίας ψηφιακών ή έντυπων εκδόσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Ο εκδότης φέρει συνήθως την ευθύνη για το περιεχόμενο και για κάθε οικονομικό ρίσκο που ενέχει η διαδικασία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Οι συγγραφείς έχουν τη δυνατότητα να εκδίδουν οι ίδιοι τα έργα τους, αναλαμβάνοντας τα παραπάνω καθήκοντα και ευθύνες. Η εν λόγω διαδικασία είναι γνωστή ως αυτοέκδοση.

3.17 Καταχωρισμένος αιτών

Πρόσωπο ή οργανισμός που ζήτησε και έλαβε έγκυρο και γνήσιο ISBN, ο οποίος χορηγήθηκε υπό την αιγίδα και σύμφωνα με τους κανόνες του Διεθνούς Οργανισμού ISBN για την ταυτοποίηση μιας μονογραφικής έκδοσης. Ο καταχωρισμένος αιτών είναι συνήθως ο εκδότης της δημοσίευσης αλλά, κατ' εξαίρεση, μπορεί να είναι ένας μεσάζοντας που ενεργεί για λογαριασμό ή αντί του εκδότη.

3.18 Περιοχή καταχώρισης

Περιοχή δραστηριότητας όπως ορίζεται από τον Διεθνή Οργανισμό ISBN για το ISO 2108, η οποία μπορεί να αντιστοιχεί σε χώρα, γλώσσα ή περιοχή.

3.19 Ανατύπωση

Μια δεύτερη ή επόμενη εκτύπωση της ίδιας έκδοσης ενός βιβλίου.

3.20 Περιορισμός χρήσης

Η οριοθέτηση των πιθανών ενεργειών ενός χρήστη σε σχέση με συγκεκριμένο ψηφιακό δημοσιευμένη μονογραφία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1 Οι περιορισμοί χρήσης για μια ψηφιακή δημοσίευση καθορίζονται συνήθως στο πλαίσιο του λογισμικού DRM.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 Εάν το ίδιο περιεχόμενο διατίθεται ξεχωριστά, με διαφορετικά σύνολα περιορισμών χρήσης, καθένα από αυτά τα σύνολα θα συνιστά ξεχωριστή μονογραφική έκδοση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Με τους περιορισμούς χρήσης που έχουν οριστεί για μια έκδοση ελέγχεται κατά πόσο είναι δυνατή η μετατροπή του γραπτού κειμένου σε ομιλία (text to speech), η τύπωση συγκεκριμένου ποσοστού σελίδων ή/και αν είναι δυνατός ο δανεισμός του βιβλίου σε άλλον καταναλωτή.

4. Η λειτουργία και το πεδίο εφαρμογής του ISBN

Ο Διεθνής Πρότυπος Αριθμός Βιβλίου, που αναγνωρίζεται σε περισσότερες από 160 χώρες σε όλο τον κόσμο, είναι ένας σαφής κωδικός ταυτοποίησης που μπορεί να διαβάζεται ηλεκτρονικά. Ο ISBN δηλώνει συγκεκριμένη μονογραφική έκδοση και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να συνδέεται με αυτή από τα πρώτα στάδια της παραγωγής. Ο ISBN αποτελεί βασικό εργαλείο για την παραγωγή, τη διανομή, την ανάλυση των πωλήσεων και τα συστήματα αποθήκευσης βιβλιογραφικών δεδομένων στο εμπόριο βιβλίων. Επιπλέον έχει κομβική σημασία για τη διαχείριση των πληροφοριών των βιβλιοθηκών.

Ωστόσο, όταν για ένα προϊόν είναι κατάλληλο κάποιο άλλο σύστημα αριθμοδότησης (όπως οι συνεχιζόμενοι πόροι που πληρούν τις προϋποθέσεις για ISSN και οι μουσικές παρτιτούρες που πληρούν τις προϋποθέσεις για ISMN), πρέπει να χρησιμοποιείται το αντίστοιχο κατάλληλο σύστημα. Εφόσον ενδείκνυται, τέτοιου είδους κωδικοί ταυτοποίησης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τον ISBN. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με άλλους τύπους κωδικών ταυτοποίησης υπάρχουν στην ενότητα 16.

Οι ISBN χορηγούνται σε μονογραφικές εκδόσεις, συμπεριλαμβανομένων συναφών προϊόντων, όπως δημοσιεύματα που κυκλοφορούν σε πολύτομες εκδόσεις ή σε ολοκληρωμένες σειρές διαθέσιμες στο κοινό—ανεξάρτητα από το αν αυτές οι εκδόσεις και τα συναφή προϊόντα διατίθενται δωρεάν ή προς πώληση. Επιπλέον, ο ISBN μπορεί να χρησιμοποιείται ως κωδικός ταυτοποίησης για μεμονωμένα τμήματα (όπως κεφάλαια) μονογραφικών εκδόσεων ή τεύχη ή άρθρα συνεχιζόμενων πόρων που διατίθενται χωριστά. Υπό την προϋπόθεση ότι η έκδοση πληροί τις προϋποθέσεις για την απόδοση ISBN, η μορφή προϊόντος με την οποία υλοποιείται και κυκλοφορεί το περιεχόμενο δεν έχει σημασία. Ωστόσο, κάθε μορφή προϊόντος και κάθε παραλλαγή στις λεπτομέρειες μορφής προϊόντος ή/και στο γνώρισμα μορφής προϊόντος ή/και στον περιορισμό χρήσης θα πρέπει να προσδιορίζεται χωριστά.

Παραδείγματα τύπων μονογραφικών εκδόσεων στις οποίες μπορεί να αποδοθεί ISBN:

- έντυπα βιβλία και φυλλάδια (και οι διάφορες μορφές κυκλοφορίας τους)
- εκδόσεις με γραφή μπράιγ
- εκδόσεις που δεν προβλέπεται από τον εκδότη να επικαιροποιούνται τακτικά ή να συνεχίζονται επ' αόριστον
- ηχητικά βιβλία είτε σε υλικό μέσο (carrier) είτε είναι προσβάσιμα για λήψη ή για μετάδοση ροής (streaming) μέσω Διαδικτύου
- ψηφιακές εκδόσεις (ηλεκτρονικά βιβλία) είτε σε υλικά μέσα (όπως μηχανικώς αναγνώσιμες μαγνητοταινίες, δισκέτες ή CD-ROM) είτε στο διαδίκτυο (για λήψη ή μετάδοση ροής)
- ψηφιοποιημένα αντίγραφα έντυπων μονογραφικών εκδόσεων που διατίθενται στην εφοδιαστική αλυσίδα
- δημοσιεύσεις σε μικροφόρμα
- εκπαιδευτικό ή διδακτικό λογισμικό, ταινίες, βίντεο, DVD, διαφάνειες, είτε σε υλικό μέσο είτε προσβάσιμα στο διαδίκτυο για λήψη ή μετάδοση ροής
- εκδόσεις μικτών μέσων στις οποίες το κύριο περιεχόμενο είναι κείμενο, π.χ. βιβλίο με CD ή βιβλίο με DVD
- μεμονωμένα άρθρα² ή τεύχη συγκεκριμένου συνεχιζόμενου πόρου όταν αυτά διατίθενται χωριστά (αλλά όχι ο συνεχιζόμενος πόρος στο σύνολό του)
- βιβλία τέχνης και εικονογραφημένα βιβλία με σελίδα τίτλου ή/και κείμενο ή λεζάντες

Όταν μεμονωμένα άρθρα διατίθενται από έναν εκδότη χωριστά, θεωρούνται μονογραφικά δημοσιεύματα και τους χορηγείται ISBN. Αυτό δεν ισχύει στην περίπτωση των ανάτυπων ή προεκτυπωμάτων που ζητούνται από τον συντάκτη / τους συντάκτες του άρθρου για να διανεμηθούν από τους ίδιους.

- εφαρμογές ηλεκτρονικών βιβλίων, υπό την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνουν σημαντικό κειμενικό περιεχόμενο και μπορούν να θεωρηθούν μονογραφικές εκδόσεις, και είναι διαθέσιμες στο κοινό. Μπορεί να συμπεριλαμβάνουν εικόνες, κινούμενη εικόνα και ήχο
- χάρτες και άτλαντες

Μερικά παραδείγματα τύπων υλικού στους οποίους **ΔΕΝ** χορηγείται ISBN:

- συνεχιζόμενοι πόροι³ που αντιμετωπίζονται ως βιβλιογραφικές οντότητες στο σύνολό τους (τα μεμονωμένα τεύχη ενδέχεται να πληρούν τις προϋποθέσεις για ISBN)
- αφηρημένες οντότητες⁴ όπως κειμενικά έργα και άλλα αφηρημένα δημιουργήματα πνευματικού ή καλλιτεχνικού περιεχομένου
- έντυπο ή ψηφιακό υλικό που προορίζεται μόνο για σκοπούς μάρκετινγκ ή προώθησης, όπως διαφημιστικό υλικό, ηλεκτρονικές μικροεφαρμογές (widget) και άλλα παρόμοια
- έντυπες μουσικές παρτιτούρες
- εκτυπώσεις έργων τέχνης και φάκελοι παρουσίασης καλλιτεχνικού έργου χωρίς σελίδα τίτλου και κείμενο
- προσωπικά έγγραφα (όπως ψηφιακό βιογραφικό σημείωμα ή προσωπικό προφίλ)
- ευχετήριες κάρτες
- μουσικές ηχογραφήσεις
- λογισμικό, ταινίες, βίντεο, DVD ή διαφάνειες που προορίζονται για οποιοδήποτε σκοπό πέρα από εκπαιδευτικό ή διδακτικό
- ψηφιακοί πίνακες ανακοινώσεων
- μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) και άλλα είδη ψηφιακής αλληλογραφίας
- παιχνίδια
- προσαρμοσμένα ή εξατομικευμένα βιβλία που δεν προορίζονται για γενική διάθεση
- δελτία κλειδιών άδειας πρόσβασης σε ψηφιακές μονογραφικές εκδόσεις στο Διαδίκτυο

Ορισμένοι κωδικοί ταυτοποίησης, όπως οι ISSN και ISMN, διέπονται από ακριβείς κανόνες όσον αφορά στο εύρος του υλικού που πληροί τις προϋποθέσεις για απόδοση των εν λόγω κωδικών, ενώ ορισμένοι άλλοι κωδικοί ταυτοποίησης, όπως ο GTIN-13 για εμπορικά προϊόντα, έχουν πολύ μεγαλύτερο εύρος χρήσης.

Ο ISBN είναι πλέον πλήρως συμβατός με τον GTIN-13, γεγονός που διευκολύνει τους έμπορους λιανικής στην πώληση συναφών προϊόντων τα οποία έχουν GTIN-13 αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για ISBN, χωρίς να χρειάζεται να προσαρμόσουν τα συστήματά τους.

Οι παραπάνω λίστες και παραδείγματα δεν είναι σε καμία περίπτωση απολύτως πλήρεις, δεδομένου ότι οι νομικές και εμπορικές πρακτικές που εφαρμόζονται σε κάθε χώρα διαφέρουν. Για περισσότερες πληροφορίες, όπως διευκρινίσεις για το αν ένας συγκεκριμένος τύπος προϊόντος πληροί τις προϋποθέσεις για απόδοση ISBN, σας παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με την υπηρεσία καταχώρισης ISBN στη χώρα σας.

Για πληροφορίες σχετικά με άλλους τύπους κωδικών ταυτοποίησης και τον τρόπο εφαρμογής τους, συμβουλευτείτε την [Ενότητα 16: ISBN και λοιποί κωδικοί ταυτοποίησης](#).

³ Μια δημοσίευση που εκδίδεται με διάρκεια χωρίς προκαθορισμένη χρονική κατάληξη. Μια τέτοια δημοσίευση εκδίδεται συνήθως σε διαδοχικά ή ανανεούμενα τεύχη, τα οποία κατά κύριο λόγο φέρουν αριθμητικό ή/και χρονολογικό προσδιορισμό. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι οι περιοδικές εκδόσεις και οι ανοιχτές σειρές, όπως οι εφημερίδες, τα περιοδικά, επιστημονικά και μη, και οι ανανεούμενοι πόροι όπως εκδόσεις σε άδειους τόμους και ιστότοποι που επικαιροποιούνται.

Για παράδειγμα, κάθε ξεχωριστή μορφή προϊόντος του μυθιστορήματος *Ο γέρος και η θάλασσα* είναι επιλέξιμη για απόδοση ISBN, αλλά το ίδιο το μυθιστόρημα, ως αφηρημένο κειμενικό έργο, δεν λαμβάνει ISBN.

Ο ISBN είναι κωδικός ταυτοποίησης και δεν παρέχει κανενός είδους νομική προστασία ή κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Η απόδοση ISBN σε ένα προϊόν δεν συνεπάγεται ότι το προϊόν θεωρείται βιβλίο από νομική ή φορολογική άποψη.

5. Δομή του ISBN

Από την 1η Ιανουαρίου 2007, οι εθνικές υπηρεσίες καταχώρισης ISBN παρέχουν μόνο 13ψήφια ISBN, στους οποίους περιλαμβάνονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- στοιχείο GS1
- στοιχείο περιοχής καταχώρισης
- στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος
- στοιχείο έκδοσης
- ψηφίο ελέγχου

Όταν τυπώνεται ο ISBN, προηγούνται πάντα τα αρχικά «ISBN».

Σημείωση: Σε χώρες όπου δε χρησιμοποιείται το λατινικό αλφάβητο, μπορεί να προστεθεί στα λατινικά γράμματα «ISBN» μια συντομογραφία στην τοπική γραφή.

Ο ISBN χωρίζεται σε πέντε στοιχεία, τρία εκ των οποίων έχουν μεταβλητό πλήθος ψηφίων, ενώ το πρώτο και το τελευταίο στοιχείο έχουν σταθερό πλήθος ψηφίων. Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να διαχωρίζονται σαφώς με παύλες ή κενά όταν εμφανίζονται σε μορφή *αναγνώσιμη από τον άνθρωπο*. Για παράδειγμα:

ISBN 978-92-95055-12-4 ή
ISBN 978 92 95055 12 4

Σημείωση: Η χρήση παύλας ή διαστήματος δεν έχει λεξιλογική σημασία και αποκλειστικός στόχος της είναι η βελτίωση της αναγνωσιμότητας.

Ο αριθμός των ψηφίων στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο στοιχείο του ISBN (στοιχείο περιοχής καταχώρισης, στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος και στοιχείο έκδοσης αντίστοιχα) ποικίλλει. Το πλήθος ψηφίων του στοιχείου περιοχής καταχώρισης και του στοιχείου καταχωρισμένου αιτούντος εξαρτάται από την προσδοκώμενη εκδοτική παραγωγή της περιοχής καταχώρισης ή του καταχωρισμένου αιτούντος. Όταν το πλήθος ψηφίων των στοιχείων αυτών είναι μικρό, υποδηλώνεται ότι η αναμενόμενη εκδοτική παραγωγή της περιοχής καταχώρισης ή του καταχωρισμένου αιτούντος (ή και των δύο) προβλέπεται να είναι μεγάλη.

5.1 Στοιχείο GS1

Το πρώτο στοιχείο του ISBN είναι ένας τριψήφιος αριθμός που παραχωρείται από τον GS1, πρώην EAN International. Τα προθέματα τα οποία ήδη διατίθενται από τον GS1 είναι τα 978 και 979, αλλά υπάρχει η δυνατότητα να παραχωρηθούν περισσότερα στο μέλλον, ανάλογα με τις απαιτήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής επάρκεια του συστήματος ISBN.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: 978

5.2 Στοιχείο περιοχής καταχώρισης

Στο δεύτερο στοιχείο του ISBN προσδιορίζεται η χώρα, η γεωγραφική ή η γλωσσική περιοχή που συμμετέχει στο σύστημα ISBN. Ορισμένα μέλη του συστήματος ISBN αποτελούν γλωσσικές περιοχές (π.χ. στο στοιχείο 978 του GS1, η περιοχή καταχώρισης 3 = γερμανόφωνη περιοχή). Άλλα μέλη συνισσούν περιφερειακές μονάδες (π.χ. στο στοιχείο GS1 978, η περιοχή καταχώρισης με αριθμό 982 = ο Νότιος Ειρηνικός). Το πλήθος ψηφίων του στοιχείου αυτού ποικίλλει, ενώ μπορεί να περιλαμβάνει έως και 5 ψηφία.

Τα στοιχεία της περιοχής καταχώρισης αποδίδονται από τον Διεθνή Οργανισμό ISBN.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: 978-92

5.3 Στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος

Το τρίτο στοιχείο του ISBN παραπέμπει σε συγκεκριμένο εκδότη ή εντύπωμα σε μια περιοχή καταχώρισης. Το πλήθος ψηφίων του εν λόγω στοιχείου ποικίλλει, καθώς σχετίζεται άμεσα με την προσδοκώμενη παραγωγή του εκδότη, και μπορεί να περιλαμβάνει έως και 7 ψηφία. Στους εκδότες με τη μεγαλύτερη αναμενόμενη παραγωγή τίτλων χορηγούνται τα στοιχεία καταχωρισμένου αιτούντος με λιγότερα ψηφία και αντιστρόφως.

Οι πιθανοί καταχωρισμένοι αιτούντες υποβάλλουν αίτηση στην υπηρεσία καταχώρισης ISBN που είναι αρμόδια για τη διαχείριση του συστήματος ISBN στη χώρα, την περιοχή ή τη γλωσσική περιοχή όπου εδρεύουν, προκειμένου να τους δοθούν στοιχεία καταχωρισμένου αιτούντος που είναι αποκλειστικά για αυτούς. Μόλις εξαντληθούν οι ISBN που είναι διαθέσιμοι προ απόδοσης και συνδέονται με το συγκεκριμένο στοιχείο του καταχωρισμένου αιτούντος, υπάρχει δυνατότητα να τους παραχωρηθεί νέο στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος το οποίο θα επιτρέπει την απόδοση περισσότερων ISBN. (Βλ. 14.4 για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη χορήγηση στοιχείων ISBN καταχωρισμένου αιτούντος.)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: 978-92-95055

5.4 Στοιχείο έκδοσης

Με το τέταρτο στοιχείο του ISBN προσδιορίζεται μια συγκεκριμένη έκδοση από συγκεκριμένο εκδότη. Το μήκος του εν λόγω στοιχείου ποικίλλει, καθώς σχετίζεται άμεσα με την προσδοκώμενη παραγωγή του εκδότη, και μπορεί να περιλαμβάνει έως και 6 ψηφία. Στους εκδότες με τη μεγαλύτερη αναμενόμενη παραγωγή τίτλων αποδίδονται τα στοιχεία έκδοσης με περισσότερα ψηφία, και αντιστρόφως για τους εκδότες με μικρότερη παραγωγή. Για να διασφαλιστεί ότι διατηρείται το σωστό πλήθος ψηφίων του ISBN, αντί τα αρχικά ψηφία να μένουν κενά, χρησιμοποιούνται μηδενικά.

5.5 Ψηφίο ελέγχου

Το πέμπτο στοιχείο του ISBN είναι το ψηφίο ελέγχου, το οποίο υπολογίζεται με τη χρήση αλγορίθμου mod 10. (Βλ. προσάρτημα 1 για τη μέθοδο υπολογισμού ή συμβουλευτείτε την υπηρεσία καταχώρισης ISBN της χώρας σας.)

6. Εφαρμογή του ISBN

6.1 Γενικές πληροφορίες

Σε κάθε ξεχωριστό μονογραφικό δημοσίευμα ή διαφορετική έκδοση ή διαφορετική μορφή μονογραφικού δημοσιεύματος που εκδίδεται από έναν εκδότη, χορηγείται διαφορετικός ISBN.

Σε κάθε μονογραφική έκδοση που εκδίδεται σε διαφορετική γλώσσα χορηγείται ξεχωριστός ISBN.

Όταν μια μονογραφική έκδοση εκδίδεται με διαφορετικές μορφές προϊόντος ή/και λεπτομέρειες μορφής προϊόντος ή/και χαρακτηριστικά μορφής προϊόντος ή/και διαφορετικούς περιορισμούς χρήσης που επηρεάζουν την προσβασιμότητα της έκδοσης, κάθε εκδοχή της πρέπει επίσης να έχει τον δικό της ISBN.

Δεν πρέπει να αποδίδεται ξεχωριστός ISBN σε απaráλλαχτη έκδοση ή ανατύπωση της ίδιας έκδοσης που κυκλοφορεί με την ίδια μορφή προϊόντος, με τις ίδιες λεπτομέρειες μορφής προϊόντος, με το ίδιο γνώρισμα μορφής προϊόντος, με τους ίδιους περιορισμούς χρήσης, από τον ίδιο εκδότη ή με το ίδιο εντύπωμα.

6.2 Αλλαγές στις εκδόσεις

Χορηγείται ξεχωριστός ISBN εάν έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές σε οποιοδήποτε μέρος ή μέρη μιας έκδοσης σε σχέση με προηγούμενες εκδόσεις της ή εάν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στα φυσικά ή ψηφιακά χαρακτηριστικά του δημοσιεύματος στη νέα του έκδοση.

Αυτό ισχύει για αλλαγές:

- στον τίτλο ή/και τον υπότιτλο¹ μιας δημοσίευσης
- στη γλώσσα
- στην επωνυμία ή στο εντύπωμα του εκδότη²
- στο όνομα του συγγραφέα
- στο περιεχόμενο του κειμένου, εκτός από μικρές διορθώσεις τυπογραφικών λαθών
- στη μορφή προϊόντος (π.χ. από σκληρόδετο σε χαρτόδετο βιβλίο, από ηχητικό βιβλίο σε υλικό μέσο σε ηχητικό βιβλίο διαθέσιμο για λήψη από το Διαδίκτυο)

¹ Η χορήγηση νέου ISBN λόγω αλλαγής του υποτίτλου εξαρτάται από τη σοβαρότητα της αλλαγής. Για παράδειγμα, δεν θα απαιτούνταν νέος ISBN λόγω προσθήκης του υποτίτλου «Ιστορία μυστηρίου με τον Κουρτ Βαλάντερ».

² Σε ορισμένες χώρες, η αλλαγή εντύπωματος δεν συνεπάγεται αυτομάτως απαίτηση για απόκτηση νέου ISBN. Ενημερωθείτε σχετικά από τον οργανισμό ISBN της χώρας σας.

- στις λεπτομέρειες μορφής προϊόντος (π.χ. από .pdf σε EPUB ή όταν αλλάζουν οι διαστάσεις του βιβλίου)

-
- σε χαρακτηριστικά μορφής προϊόντος (π.χ. από «κανονική» γραμματοσειρά σε γραμματοσειρά κατάλληλη για άτομα με δυσλεξία, από έκδοση EPUB 2 σε έκδοση EPUB 3)³
 - στους περιορισμούς χρήσης (π.χ. από δυνατότητα εκτύπωσης σε μη δυνατότητα εκτύπωσης, από έναν χρήστη τη φορά σε πολλαπλούς ταυτόχρονους χρήστες)

Για κάθε αλλαγή στο σχέδιο ή το χρώμα του εξωφύλλου ή στην τιμή μιας μονογραφικής έκδοσης, δεν είναι απαραίτητο ξεχωριστό ISBN, αν και μπορεί να χορηγηθεί ξεχωριστό ISBN εφόσον είναι απαραίτητο για την εφοδιαστική αλυσίδα (π.χ. στην περίπτωση ειδικής έκδοσης που συνδέεται με κάποια ταινία ή σειρά).

6.3 Πιστές ανατυπώσεις

Σε πιστές ανατυπώσεις χορηγείται ξεχωριστός ISBN όταν αυτές παράγονται από άλλον εκδότη ή επανεκδίδονται με το εντύπωμα διαφορετικού εκδότη. Ξεχωριστός ISBN θα πρέπει να αποδίδεται και όταν η ίδια μονογραφική έκδοση κυκλοφορεί με διαφορετικό εντύπωμα από τον ίδιο εκδότη. Εάν ένα βιβλίο σαρωθεί και ψηφιοποιηθεί από οργανισμό που δεν είναι ο αρχικός εκδότης (π.χ. από μια βιβλιοθήκη), η σαρωμένη και ψηφιοποιημένη έκδοση λαμβάνει ξεχωριστό ISBN από τον νέο παραγωγό, υπό την προϋπόθεση ότι η έκδοση αυτή διατίθεται στο κοινό (και δεν προορίζεται, για παράδειγμα, αποκλειστικά για αρχειοθέτηση).

6.4 Εκδόσεις με λυτά φύλλα και τα ψηφιακά τους ισοδύναμα

Ένας ISBN θα πρέπει να χορηγείται σε πεπερασμένες εκδόσεις με λυτά φύλλα (loose-leaf publications), δηλαδή σε εκδόσεις με λυτά φύλλα ή στα ψηφιακά τους ισοδύναμα που δεν προορίζονται να συνεχίζονται επ' αόριστον.

Ένας ISBN δε θα πρέπει να χορηγείται σε εκδόσεις με λυτά φύλλα οι οποίες επικαιροποιούνται συνεχώς (ανανεούμενοι πόροι) ούτε στα επιμέρους επικαιροποιημένα τμήματά τους.

6.5 Εκδόσεις πολλαπλών τόμων

Ορισμένες εκδόσεις ενδέχεται να περιλαμβάνουν περισσότερους από έναν τόμους, και σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να χορηγείται ISBN ο οποίος να καλύπτει ολόκληρο το πολύτομο έργο. Όταν οι επιμέρους τόμοι διατίθενται χωριστά, κάθε τόμος πρέπει να λαμβάνει έναν μοναδικό ISBN ώστε να είναι δυνατή η ταυτοποίησή του. Σε κάθε περίπτωση, στο verso (ή στο ισοδύναμο αυτού σε μη έντυπη έκδοση) θα πρέπει να εμφανίζεται με σαφήνεια ο ISBN για το σύνολο της σειράς, καθώς και ο ISBN για τον συγκεκριμένο τόμο.

Ακόμα και αν η πολύτομη έκδοση πρόκειται να κυκλοφορήσει μόνο στο σύνολό της, συνιστάται η χορήγηση ξεχωριστού ISBN για κάθε μεμονωμένο τόμο. Κατ' αυτόν τον

³ Δεν απαιτείται αλλαγή του ISBN στην περίπτωση μετάβασης από υπάρχον EPUB έκδοσης 2 σε EPUB έκδοσης 3, εάν οι δύο εκδόσεις δεν είναι διαθέσιμες ταυτόχρονα και, συνεπώς, δεν υφίσταται ανάγκη διάκρισής τους από τους εμπόρους λιανικής και τους πελάτες.

τρόπο, διευκολύνονται τα διάφορα στάδια επεξεργασίας των εμπορικών συναλλαγών, περιλαμβανομένης της διεκπεραίωσης των αποστολών όταν δεν εκδίδονται ή διανέμονται ταυτόχρονα όλοι οι τόμοι αλλά και στην περίπτωση της αντικατάστασης φθαρμένων αντίτυπων.

6.6 Συσκευασίες πολλαπλών ειδών (πολυσυσκευασίες)

Όταν μια συσκευασία πολλαπλών ειδών περιλαμβάνει περισσότερα από ένα προϊόντα που πληρούν τις προϋποθέσεις για χορήγηση ISBN, θα πρέπει να χορηγείται στη συσκευασία ένας μοναδικός ISBN. Επιπλέον, κάθε στοιχείο της συσκευασίας που πληροί τις προϋποθέσεις για ISBN, θα πρέπει να διαθέτει ξεχωριστό ISBN εάν το στοιχείο είναι διαθέσιμο και χωριστά. Ακόμα και αν τα μεμονωμένα στοιχεία της συσκευασίας που πληρούν τις προϋποθέσεις για ISBN δεν είναι διαθέσιμα χωριστά, είναι δυνατόν να τους χορηγηθούν ξεχωριστοί ISBN εφόσον είναι απαραίτητο για την εφοδιαστική αλυσίδα.

Όταν ένα προϊόν που πληροί τις προϋποθέσεις για ISBN διατίθεται συνοδευόμενο από ένα δευτερεύον προϊόν που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για ISBN, θα πρέπει να χρησιμοποιείται ένας ISBN για τον προσδιορισμό της συσκευασίας και ένας άλλος ISBN για τον προσδιορισμό του προϊόντος που πληροί τις προϋποθέσεις για ISBN, εάν αυτό διατίθεται και χωριστά. Ωστόσο, δεδομένου ότι αυτό δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ISBN, ο ISBN δε χρησιμοποιείται για την ταυτοποίηση του δευτερεύοντος στοιχείου εάν και αυτό το στοιχείο διατίθεται χωριστά.

Σε μια συσκευασία που αποτελείται από προϊόν εκπαιδευτικού λογισμικού και συνοδευτικά εγχειρίδια χρήστη και τεχνικά εγχειρίδια, ένας μοναδικός ISBN μπορεί να καλύπτει όλα τα στοιχεία εάν τα εγχειρίδια είναι απαραίτητα για τη λειτουργία του λογισμικού και είναι χρήσιμα μόνο ως συμπλήρωμα του λογισμικού. Εάν τα εν λόγω εγχειρίδια διατίθενται χωριστά, θα πρέπει να τους χορηγούνται ξεχωριστοί ISBN.

Όταν το βασικό προϊόν της πολυσυσκευασίας δεν είναι ούτε βιβλίο ούτε εκπαιδευτικό λογισμικό που πληροί τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση ISBN, ακόμα και αν ένα βιβλιαράκι περιλαμβάνεται ως συνοδευτικό στοιχείο (π.χ. εγχειρίδιο οδηγιών), η συσκευασία στο σύνολό της δεν πληροί τις προϋποθέσεις για χορήγηση ISBN.

7. Ζητήματα σχετικά με τη χορήγηση ISBN

7.1 Backlist

Όταν ένας εκδότης εντάσσεται στο σύστημα ISBN αφότου ήδη έχει αρχίσει να εκδίδει τίτλους, υποχρεούται να χορηγήσει ISBN σε όλες τις παλαιότερες εκδόσεις (backlist) και να δημοσιεύσει τους ISBN σε όλους τους καταλόγους που συντάσσει, είτε οι εν λόγω καταλόγοι είναι σε έντυπη είτε σε ψηφιακή μορφή. Επιπλέον, ο ISBN πρέπει να εμφανίζεται στην πρώτη διαθέσιμη ανατύπωση ή επανέκδοση ενός τίτλου που περιλαμβάνεται σε κατάλογο παλαιότερων εκδόσεων (backlist).

7.2 Συνεργατικές εκδόσεις (συνεκδόσεις)

Μια έκδοση που κυκλοφορεί υπό κοινό εντύπωμα με άλλους εκδότες συνήθως λαμβάνει ISBN από τον εκδότη ή τους εκδότες που είναι υπεύθυνοι για τη διανομή. Ωστόσο, καθένας από τους εκδότες της συνέκδοσης δύναται να χορηγήσει τον δικό του ISBN και να τον συμπεριλάβει στη σελίδα με τα στοιχεία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (copyright). Στις περιπτώσεις αυτές, μόνο ένας από αυτούς τους ISBN πρέπει να εμφανίζεται στην έκδοση με τη μορφή ραβδοκωδικού (barcode).

7.3 Εκδόσεις που πωλούνται ή διανέμονται από αντιπροσώπους

(Τα παρακάτω στοιχεία β. και δ. ισχύουν μόνο για τις χώρες που ακόμη δεν συμμετέχουν στο σύστημα)

- α. Όπως ορίζεται στο πρότυπο ISBN, μια συγκεκριμένη έκδοση που δημοσιεύεται από συγκεκριμένο εκδότη λαμβάνει μόνο έναν ISBN. Ο εν λόγω ISBN πρέπει να διατηρείται ανεξάρτητα από τον τόπο διανομής ή πώλησης της έκδοσης ή από το ποιοι αναλαμβάνουν τη διανομή και την πώληση.
- β. Όταν ένας αποκλειστικός διανομέας ή αντιπρόσωπος εισάγει μια έκδοση από περιοχή που δεν εντάσσεται στο σύστημα ISBN και στην οποία δεν έχουν παραχωρηθεί ISBN, είναι δυνατή η χορήγηση ISBN από τον αποκλειστικό διανομέα.
- γ. Οι εκδόσεις που εισάγονται από αποκλειστικό διανομέα ή αποκλειστικό αντιπρόσωπο και στις οποίες έχει προστεθεί νέα σελίδα τίτλου με το εντύπωμα του αποκλειστικού διανομέα- αντικαθιστώντας τη σελίδα τίτλου του αρχικού εκδότη- λαμβάνουν νέο ISBN από τον αποκλειστικό διανομέα ή τον αποκλειστικό αντιπρόσωπο. Θα πρέπει επίσης να αναφέρεται ο ISBN του αρχικού εκδότη.
- δ. Όταν διάφοροι διανομείς εισάγουν μια έκδοση από περιοχή που δεν εντάσσεται στο σύστημα ISBN και στην οποία δεν έχουν παραχωρηθεί ISBN, είναι δυνατή η χορήγηση ISBN από την υπηρεσία καταχώρισης ISBN που είναι αρμόδια για τους εν λόγω διανομείς.

7.4 Εξαγορά ενός εκδότη από άλλον

Όταν ένας εκδότης εξαγοράζει έναν άλλο εκδοτικό οίκο, μπορεί να συνεχίσει να χρησιμοποιεί τους ISBN που δεν είχαν χορηγηθεί από το στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος που είχε παραχωρηθεί αρχικά. Η εθνική υπηρεσία ISBN που είναι υπεύθυνη για το συγκεκριμένο στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος πρέπει να ενημερώνεται για την αλλαγή κυριότητας του στοιχείου καταχωρισμένου αιτούντος. Εάν εξακολουθούν να εκδίδονται βιβλία με τις επωνυμίες και των δύο εκδοτών, τότε είναι δυνατό είτε να έχουν ξεχωριστά στοιχεία καταχωρισμένου αιτούντος είτε να μοιράζονται το ίδιο, αναλόγα με την πρακτική που εφαρμόζεται στην αγορά.

7.5 Απόκτηση πλήρους αποθέματος και δικαιωμάτων δημοσίευσης

Ένας εκδότης που αποκτά το πλήρες απόθεμα (στοκ) και τα δικαιώματα εκμετάλλευσης μιας ή περισσότερων εκδόσεων μπορεί να συνεχίσει να χρησιμοποιεί τον αρχικό ISBN της έκδοσης έως ότου η νέα εκδοτική εταιρεία ανατυπώσει ή επανεκδώσει τη μονογραφική έκδοση με το δικό της στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος ISBN.

7.6 Εκδότες με περισσότερους τόπους έκδοσης

Όταν οι εκδότες δραστηριοποιούνται σε διάφορους τόπους και αυτοί αναφέρονται όλοι μαζί στο εντύπωμα μιας έκδοσης, πρέπει να χορηγείται μόνο ένας ISBN στη συγκεκριμένη έκδοση.

Όταν οι εκδότες διατηρούν ξεχωριστά και διακριτά γραφεία ή υποκαταστήματα σε διαφορετικούς τόπους, μπορούν να έχουν ένα στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος για κάθε γραφείο ή υποκατάστημα. Ωστόσο, κάθε έκδοση πρέπει να λαμβάνει μόνο έναν ISBN από το γραφείο ή το υποκατάστημα που είναι αρμόδιο για την εν λόγω έκδοση.

7.7 Απαγορεύεται η εκ νέου απόδοση του ίδιου ISBN

Μόλις η υπηρεσία καταχώρισης ISBN χορηγήσει σε έναν εκδότη πρόθεμα καταχωρισμένου αιτούντος και τη συνδεδεμένη λίστα (ταυτότητα) με τους ISBN, ο εκδότης μπορεί να χορηγήσει ISBN στις εκδόσεις για τις οποίες κατέχει δικαιώματα εκμετάλλευσης. Ωστόσο, μετά την παραχώρηση ταυτότητας ISBN από την υπηρεσία σε έναν εκδότη, ο εν λόγω εκδότης δεν μπορεί να μεταπωλήσει, να παραχωρήσει εκ νέου, να μεταβιβάσει ή να μοιράσει την ταυτότητα με τους ISBN σε άλλους εκδότες.

7.8 Απαγορεύεται η επαναχρησιμοποίηση των ISBN

Από τη στιγμή που αποδίδεται ISBN σε μια έκδοση, δεν μπορεί ποτέ να χρησιμοποιηθεί εκ νέου για την ταυτοποίηση άλλης έκδοσης, ακόμα και αν διαπιστωθεί ότι ο αρχικός ISBN αποδόθηκε εσφαλμένα. Ο καταχωρισμένος αιτών που ανακαλύπτει ότι ένας ISBN χορηγήθηκε εσφαλμένα πρέπει να διαγράψει αυτόν τον ISBN από τη λίστα με τους ISBN προς χρήση. Ο καταχωρισμένος αιτών πρέπει επίσης να αναφέρει τον εσφαλμένο ISBN στην υπηρεσία καταχώρισης ISBN. Η υπηρεσία ISBN ενημερώνει για το σφάλμα κάθε τρίτο βιβλιογραφικό οργανισμό.

8. Μητρώο ISBN και συνοδευτικών μεταδεδομένων

Η διαθεσιμότητα περιγραφικών μεταδεδομένων είναι απαραίτητη τόσο για την πώληση όσο και για την καταλογογράφηση των βιβλίων. Έχει αποδειχθεί πως καλύτερα μεταδεδομένα συνεπάγονται αύξηση των πωλήσεων. Οι εκδότες/καταχωρισμένοι αιτούντες έχουν την ευθύνη να ενημερώνουν την αρμόδια υπηρεσία καταχώρισης ISBN, ή τον αρμόδιο οργανισμό για τις καταχωρίσεις των εκδόσεων, σχετικά με τους ISBN που θα χορηγηθούν στις επόμενες εκδόσεις. Οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα (περιγραφικά) στοιχεία μεταδεδομένων και να είναι συμβατές με τα πρότυπα για πληροφορίες προϊόντων ONIX for Books, για τη διατήρηση της εγκυρότητας των οποίων είναι υπεύθυνοι ο EDItEUR και οι συνδεδεμένοι με αυτόν οργανισμοί.

Στοιχείο δεδομένων	Σχόλια	Στοιχείο/-α ONIX 3	Υποχρεωτικό (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
ISBN	Σε μορφή 13ψήφιου ISBN, χωρίς κενά ή παύλες	<ProductIdentifier>	N
Μορφή προϊόντος	Κωδικοποίηση που δηλώνει το μέσο ή/και τη μορφή προϊόντος <i>Δύο προϊόντα σε φυσική μορφή που κατά τα άλλα έχουν την ίδια βιβλιοδεσία και διαμόρφωση, μπορεί να διαφοροποιούνται ως προς τις φυσικές διαστάσεις.</i>	<ProductComposition> <ProductForm> <ProductFormDetail> <ProductFormFeature>	N N O O
		<Measure> <ProductPart>	O O

Σειρά	Τίτλος σειράς και αρίθμηση (όπου υπάρχει)	Σύνθετο σύνολο δεδομένων <Collection>	O
Τίτλος	Ο τίτλος της έκδοσης, μαζί με τον υπότιτλο ή άλλα στοιχεία του τίτλου (όπου υπάρχουν)	Σύνθετο σύνολο δεδομένων <TitleDetail>	N
Συντελεστής	Κωδικός/-οί ρόλου/-ων συντελεστή/-ών και όνομα/ονόματα συντελεστή/-ών	Σύνθετο σύνολο δεδομένων <Contributor> [κωδικός ταυτοποίησης (ISNI) προαιρετικός]	O
Έκδοση	Αριθμός έκδοσης (για τις εκδόσεις που ακολουθούν την πρώτη), τύπος και δήλωση έκδοσης	<EditionTypeCode> <EditionNumber> <EditionStatement>	O N (μετά από την πρώτη έκδοση) O
Γλώσσα/-ες κειμένου	Με χρήση κωδικών γλώσσας ISO 639-2/B	Σύνθετο σύνολο δεδομένων <Language>	N
Εντύπωμα	Η επωνυμία με την οποία δημοσιεύεται η έκδοση	Σύνθετο σύνολο δεδομένων <Imprint> [κωδικός ταυτοποίησης (ISNI) προαιρετικός]	N
Εκδότης	Το πρόσωπο ή ο οργανισμός στον οποίο ανήκει το εντύπωμα κατά την ημερομηνία έκδοσης	Σύνθετο σύνολο δεδομένων <Publisher> [κωδικός ταυτοποίησης (ISNI) προαιρετικός]	N
Χώρα έκδοσης	Με χρήση κωδικών χώρας ISO 3166-1	<CountryOfPublication >	N
Ημερομηνία έκδοσης	Η ημερομηνία πρώτης έκδοσης με τον συγκεκριμένο ISBN. Με μορφή ISO 8601 (EEEEMMHH).	Σύνθετο σύνολο δεδομένων <PublishingDate>	N
ISBN μητρικής έκδοσης	ISBN της μητρικής έκδοσης της οποίας η συγκεκριμένη έκδοση αποτελεί μέρος, κατά περίπτωση. <i>Χρησιμοποιείται κατά την καταχώριση ενός ISBN για ένα κεφάλαιο ή μέρος, ή ως μέρος σειράς ή πολύτομου έργου.</i>	Σύνθετο σύνολο δεδομένων <RelatedProduct> Σύνθετο σύνολο δεδομένων <RelatedWork>	O O
	<i>Για τα ψηφιακά προϊόντα, προβλέπεται επίσης δυνατότητα χορήγησης ISBN από μεσάζοντα στα μετέπειτα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας αν ο ISBN δεν έχει χορηγηθεί ήδη από τον εκδότη.</i>	Σύνθετο σύνολο δεδομένων <RecordSource...>	O
	<i>Ομοίως, όσον αφορά τα ψηφιακά προϊόντα, δύο κατά τα άλλα πανομοιότυπα προϊόντα ενδέχεται να διαφοροποιούνται λόγω διαφορετικών όρων άδειας χρήσης (περιορισμών χρήσης) ή απαιτήσεων λειτουργικού συστήματος. Σημείωση: Με την ένδειξη «Epub» δεν υπονοείται οποιαδήποτε σύνδεση με τη μορφή αρχείου EPUB του International Digital Publishing Forum (IDPF). Πρόκειται απλώς για συντομογραφία του όρου «e-publication» (ηλεκτρονική έκδοση).</i>	<ProductFormFeature> <EpubTechnicalProtection> <EpubUsageConstraint >	O O O

Σημείωση: Σε ορισμένες περιπτώσεις, στην αναπαράσταση ONIX του συνόλου μεταδεδομένων ISBN χρησιμοποιείται ένα σύνθετο σύνολο δεδομένων, παρόλο που εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι θα αρκούσε ένα απλό στοιχείο δεδομένων, ή χρησιμοποιείται μια κωδικοποιημένη τιμή σε περιπτώσεις που μόνο ένας κωδικός είναι έγκυρος. Με την εν λόγω προσέγγιση εξασφαλίζεται ότι τα μεταδεδομένα ISBN μπορούν να προσδιοριστούν σε ένα μήνυμα ONIX για Εγγραφή ISBN το οποίο είναι πραγματικό υποσύνολο του τρέχοντος ONIX for Books (ONIX 3.0).

Ο Διεθνής Οργανισμός ISBN μπορεί να παρέχει σχήμα XML κατόπιν αιτήματος.

Οι βάσεις δεδομένων που συνδέουν τους ISBN με τα μεταδεδομένα τους (όπως σε κατάλογους βιβλίων σε κυκλοφορία, στην εθνική βιβλιογραφία κ.λπ.) θα πρέπει να είναι διαθέσιμες και να επικαιροποιούνται. Ακόμα και όταν οι υπηρεσίες καταχώρισης ISBN δεν παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες βιβλιογραφικών καταλόγων, έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν τη σύνδεση με τους κατάλληλους πάροχους υπηρεσιών ώστε να εξασφαλιστεί πρόσβαση στις εν λόγω υπηρεσίες. Οι υπηρεσίες καταχώρισης ISBN και οι εκδότες βιβλιογραφικών βάσεων δεδομένων μπορεί να χρεώνουν τους πελάτες για την πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες.

9. ISBN για ψηφιακές εκδόσεις και εκπαιδευτικό/διδακτικό λογισμικό

9.1 ISBN για επιλέξιμες ψηφιακές εκδόσεις

Όταν μια έκδοση είναι διαθέσιμη σε ψηφιακή μορφή [π.χ. ηλεκτρονικό βιβλίο, εφαρμογή ηλεκτρονικού βιβλίου, CD-ROM ή έκδοση διαθέσιμη στο διαδίκτυο], μπορεί να παίρνει ISBN υπό την προϋπόθεση ότι περιέχει κείμενο, διατίθεται στο κοινό και δεν πρόκειται να αποτελέσει συνεχιζόμενο πόρο. Τέτοιου είδους εκδόσεις μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν εικόνες και ήχους.

Δεν λαμβάνουν ISBN οι ακόλουθοι τύποι ψηφιακών εκδόσεων:

- εκδόσεις που υπόκεινται σε συχνές επικαιροποιήσεις και όταν η πρόσβαση στις εν λόγω αλλαγές είναι σχεδόν άμεση, όπως για παράδειγμα είναι οι διαδικτυακές βάσεις δεδομένων (online databases)
- ιστότοποι
- υλικό προώθησης ή διαφημιστικό υλικό
- πίνακες ανακοινώσεων
- μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) και άλλη ψηφιακή αλληλογραφία
- μηχανές αναζήτησης
- παιχνίδια
- προσωπικά έγγραφα (όπως βιογραφικά σημειώματα ή προσωπικά προφίλ)
- μέσα χρονοπρογραμματισμού / ημερολόγια

9.2 ISBN για επιλέξιμα προϊόντα λογισμικού

Ένας ISBN μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ταυτοποίηση συγκεκριμένου προϊόντος λογισμικού που προορίζεται για εκπαιδευτικούς ή/και διδακτικούς σκοπούς- όπως ένα προϊόν εκπαίδευσης μέσω υπολογιστή- υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραμετροποιείται με βάση τον χρήστη ούτε απαιτείται η εισαγωγή δεδομένων για να λειτουργήσει.

Σε όλα τα άλλα προϊόντα λογισμικού (π.χ. ηλεκτρονικά παιχνίδια) δε χορηγείται ISBN.

9.3 Αρχές για τη χορήγηση ISBN σε ψηφιακές εκδόσεις

Υπάρχει ανάγκη χορήγησης ξεχωριστών ISBN σε εκδόσεις όταν κάποιος στην εφοδιαστική αλυσίδα χρειάζεται να τις ταυτοποιεί ξεχωριστά.

Ο ISBN είναι κωδικός ταυτοποίησης μονογραφικών εκδόσεων (βιβλίων) και των συναφών προϊόντων που διατίθενται στο κοινό. Ο ISBN δε θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την ταυτοποίηση αρχείων που διακινούνται μόνο μεταξύ εκδοτών και τυπογράφων ή στη διαδικασία υπηρεσιών μετατροπής σε ηλεκτρονικά βιβλία. Επιπλέον, δε θα πρέπει να αποδίδεται για την ταυτοποίηση αφηρημένων οντοτήτων όπως είναι το περιεχόμενο κειμενικών έργων.

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της περίπτωσης διαφορετικών «προϊόντων», για τα οποία πάντα απαιτούνται ξεχωριστοί ISBN, και της περίπτωσης στην οποία διαφορετικά DRM ή διαφορετικοί περιορισμοί χρήσης εντάσσονται στο προϊόν κατά τη συναλλαγή μεταξύ πωλητή και καταναλωτή. Η διάκριση ενδέχεται να μην είναι πάντα προφανής. Υπενθυμίζεται, επίσης, ότι οι ξεχωριστοί ISBN είναι απαραίτητοι προκειμένου να αποφεύγονται οι ασάφειες που προκύπτουν στην εφοδιαστική αλυσίδα όταν υπάρχουν πολλαπλά προϊόντα και πολλά εμπλεκόμενα μέρη.

Οι τελικοί χρήστες πρέπει να γνωρίζουν: α) αν το ηλεκτρονικό βιβλίο που αγοράζουν θα λειτουργήσει στη συσκευή τους ή με το λογισμικό τους, και β) τι θα είναι σε θέση να κάνουν με αυτό (π.χ. αντιγραφή, εκτύπωση, δανεισμό, μετατροπή γραπτού κειμένου σε ομιλία κ.λπ.). Συνήθως, οι πληροφορίες αυτές προκύπτουν από έναν συνδυασμό μορφώτου αρχείου (π.χ. EPUB, .pdf) και λογισμικού που είναι γνωστό ως DRM (Διαχείριση Ψηφιακών Δικαιωμάτων), το οποίο ελέγχει, με τεχνικά μέσα, πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ηλεκτρονικό βιβλίο. Οι ξεχωριστοί ISBN διευκολύνουν τη διαχείριση, τη διάχυση και τον εντοπισμό των πληροφοριών αυτών και διασφαλίζουν ότι το ηλεκτρονικό βιβλίο θα παραδοθεί στη σωστή εκδοχή του.

- Όταν ένα συγκεκριμένο ηλεκτρονικό βιβλίο που πληροί τις προϋποθέσεις για ISBN είναι διαθέσιμο σε διαφορετικούς μορφώττυπους αρχείων, όπως EPUB, .pdf κ.λπ., κάθε διαφορετικός μορφώττυπος του που κυκλοφορεί και διατίθεται χωριστά θα πρέπει να λαμβάνει ξεχωριστό ISBN. Εάν η έκδοση μετατρέπεται σε νέο μορφώττυπο αρχείου (π.χ. από EPUB2 σε EPUB3), είναι απαραίτητος ο ξεχωριστός ISBN αν και οι δύο μορφές είναι διαθέσιμες ταυτόχρονα ή αν οι έμποροι λιανικής και οι πελάτες χρειάζεται να ξεχωρίζουν τις δύο εκδοχές της έκδοσης.
- Όταν χρησιμοποιείται κατοχυρωμένος μορφώττυπος αρχείου ή DRM που συνδέει μια εκδοχή της έκδοσης με συγκεκριμένη πλατφόρμα, συσκευή ή λογισμικό (σύστημα ανάγνωσης), θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ξεχωριστοί ISBN για κάθε εκδοχή της έκδοσης. Ωστόσο, όταν οι ψηφιακές εκδόσεις παρέχονται από έμπορο λιανικής που είναι ο μοναδικός προμηθευτής ηλεκτρονικών βιβλίων με κατοχυρωμένο μορφώττυπο, τα οποία μπορούν να αγοραστούν μόνο μέσω των δικών του ιστοτόπων (π.χ. Amazon Kindle, Apple i-books), και ο εν λόγω έμπορος δε χρειάζεται ISBN, ενδεχομένως να μην απαιτείται χορήγηση ISBN σε αυτούς τους μορφώττυπους. Ωστόσο, ενδέχεται η χορήγηση ISBN να είναι χρήσιμη για την παρακολούθηση των πωλήσεων ή για την καταχώριση των εκδόσεων σε βάσεις δεδομένων τρίτων μερών που περιλαμβάνουν διαθέσιμα ηλεκτρονικά βιβλία. Εάν τελικά χορηγηθούν ISBN, θα πρέπει να είναι μοναδικοί για τον συγκεκριμένο μορφώττυπο.
- Μπορεί να χορηγηθεί ο ίδιος ISBN όταν μια έκδοση είναι διαθέσιμη στην εφοδιαστική αλυσίδα με περισσότερους από έναν συγκεκριμένους τύπους DRM, είτε προσφέρεται από τον αρχικό εκδότη είτε από έναν πωλητή σε μεταγενέστερο στάδιο στην αλυσίδα, υπό την προϋπόθεση ότι η τεχνολογία DRM δεν παρεμβαίνει στην εμπειρία του χρήστη ούτε επιβάλλει διαφορετικούς περιορισμούς χρήσης.

- Όταν μια έκδοση είναι διαθέσιμη σε μια εφοδιαστική αλυσίδα σε εκδοχές με διαφορετικούς περιορισμούς χρήσης, είτε προσφέρεται από τον αρχικό εκδότη είτε από έναν πωλητή σε μεταγενέστερο στάδιο στην εφοδιαστική αλυσίδα, καθεμία από τις εν λόγω εκδοχές αποτελεί μοναδικό προϊόν που πρέπει να ταυτοποιηθεί με μοναδικό ISBN.
- Όταν οι περιορισμοί χρήσης καθορίζονται κατά τη συναλλαγή μεταξύ πωλητή και πελάτη (για παράδειγμα, προσφέρεται στον πελάτη μια υπηρεσία που επιτρέπει ευρεία επιλογή περιορισμών χρήσης κατά παραγγελία), τότε δεν πρέπει να χορηγείται ISBN στην εξατομικευμένη έκδοση όπως αυτή διαμορφώνεται τελικά.

Παράδειγμα 1: Ένας εκδότης παράγει δύο εκδοχές EPUB του ίδιου βιβλίου, η καθεμία από τις οποίες έχει διαφορετικούς περιορισμούς χρήσης, και στη συνέχεια τις διανέμει μέσω της εφοδιαστικής αλυσίδας με διαφορετικούς μεσάζοντες. Τότε απαιτείται ISBN για καθέναν από τους συγκεκριμένους μορφότυπους του προϊόντος.

Παράδειγμα 2: Ένας εκδότης παράγει αρχείο σε μορφή EPUB και το διαθέτει σε πωλητή ο οποίος εφαρμόζει στο EPUB δύο διαφορετικά πακέτα περιορισμών χρήσης. Στη συνέχεια διαθέτει τις δύο εκδοχές χωριστά ως δύο διαφορετικά προϊόντα. Τότε απαιτείται ISBN για καθεμία από τις συγκεκριμένες εκδοχές του προϊόντος (και ο ISBN μπορεί να χορηγηθεί από τον εκδότη ή, εάν δεν τον χορηγήσει ο εκδότης, από τον πωλητή).

Παράδειγμα 3: Ένας πωλητής προσφέρει στο κοινό τη δυνατότητα να αγοράσει ένα ηλεκτρονικό βιβλίο και να επιλέξει τον τύπο DRM που θα εφαρμοστεί. Σε αυτήν την περίπτωση, δεν υπάρχει ανάγκη να χορηγηθούν διαφορετικοί ISBN καθώς δεν υπάρχει ασάφεια στον διάλογο μεταξύ πωλητή και αγοραστή.

Παράδειγμα 4: Ένας εκδότης κυκλοφορεί μια έκδοση, η μία εκδοχή της οποίας είναι διαθέσιμη με χαρακτηριστικά προσβασιμότητας- όπως ενισχυμένη περιγραφή κειμένου δίπλα σε κάθε εικόνα- και η άλλη χωρίς. Καθεμία από τις εν λόγω εκδοχές της έκδοσης πρέπει να έχει μοναδικό ISBN ώστε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της να είναι σαφή στους πιθανούς αγοραστές και χρήστες (ιδίως για όσους αναζητούν προσβάσιμες εκδόσεις) και προκειμένου να μπορεί να ταυτοποιηθεί η κάθε εκδοχή ξεχωριστά.

Παράδειγμα 5: Ένας εκδότης προσφέρει ένα περιορισμένο και προκαθορισμένο πακέτο παραλλαγών των περιορισμών χρήσης για συγκεκριμένες εκδόσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα (π.χ. μία εκδοχή της έκδοσης που μπορεί να εκτυπωθεί και μία που δεν μπορεί, ή επιλογή μεταξύ τρίμηνης και εξάμηνης ενοικίασης). Καθεμία από αυτές τις εκδοχές αποτελεί ξεχωριστή έκδοση, και χρειάζεται ξεχωριστό ISBN.

Παράδειγμα 6: Ένας εκδότης προσφέρει μεγάλο εύρος παραλλαγών (π.χ. για τις οποίες γίνεται επιλογή των διαφορετικών παραμέτρων περιορισμών από εκτεταμένο μενού ή σύστημα επιλογής). Δε χρειάζεται ξεχωριστός ISBN για κάθε πιθανό συνδυασμό, καθώς πρόκειται ουσιαστικά για παραμετροποιημένες εκδόσεις που παράγονται κατά παραγγελία.

- Εάν οι εκδότες χρησιμοποιούν μεσάζοντες για τη δημιουργία διαφορετικών μορφότυπων των ηλεκτρονικών βιβλίων τους, θα πρέπει να παρέχουν ξεχωριστούς ISBN ώστε οι μεσάζοντες να τους χρησιμοποιούν σε κάθε διαφορετικό μορφότυπο.

Εάν ένας εκδότης δεν παρέχει ISBN στους μεσάζοντες για κάθε ξεχωριστό μορφότυπο, οι μεσάζοντες δύνανται να χορηγήσουν δικούς τους ISBN. Τότε οι υπηρεσίες καταχώρισης ISBN πρέπει να δώσουν στους μεσάζοντες στοιχεία καταχωρισμένου αιτούντος ISBN για αυτόν τον σκοπό. Σε αυτήν την περίπτωση, οι

ISBN και τα σχετικά μεταδεδομένα θα πρέπει να κοινοποιούνται στον εκδότη, στην εθνική υπηρεσία καταχώρισης ISBN και σε λοιπούς βιβλιογραφικούς οργανισμούς. (Σημείωση: Η μέθοδος που περιγράφεται στην παρούσα παράγραφο δε συνιστάται και θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο στις περιπτώσεις που ο εκδότης αρνείται να χορηγήσει ξεχωριστό ISBN σε κάθε προϊόν.)

- Όταν ένα βιβλίο ψηφιοποιείται από μια βιβλιοθήκη ή άλλο οργανισμό και η ψηφιακή έκδοση διατίθεται στο κοινό, θα πρέπει- ως νέο προϊόν- να ταυτοποιείται με ξεχωριστό ISBN, ανεξάρτητα αν υπάρχει ή όχι χρέωση για πρόσβαση στην ψηφιακή έκδοση.

10. ISBN για εκδόσεις κατόπιν παραγγελίας

Για τους σκοπούς της χορήγησης ISBN, η έκδοση κατόπιν παραγγελίας δεν είναι παρά ένα ακόμα είδος τεχνολογίας τύπωσης.

Μια έκδοση κατόπιν παραγγελίας τυπώνεται και βιβλιοδετείται κατόπιν συγκεκριμένης παραγγελίας από πελάτη. Τέτοιες παραγγελίες αφορούν συχνά μεμονωμένα αντίτυπα εκδόσεων που, σε διαφορετική περίπτωση, θα χαρακτηρίζονταν «εξαντλημένες», καθώς δε θα ήταν οικονομικά συμφέρουσα η κανονική ανατύπωση της έκδοσης.

Εάν η έκδοση κατόπιν παραγγελίας έχει διαφορετική μορφή προϊόντος από την προηγούμενη εκδοχή που δεν ήταν κατόπιν παραγγελίας (π.χ. εάν ένα βιβλίο με σκληρό εξώφυλλο μετατραπεί σε χαρτόδετο κατά παραγγελία), απαιτείται νέος ISBN. Το ίδιο ισχύει για κάθε αλλαγή στη μορφή προϊόντος. Δεν απαιτείται νέος ISBN όταν γίνονται μικρές αλλαγές στα μεγέθη των τεμαχίων για λόγους συμβατότητας με τις προδιαγραφές των μηχανημάτων τύπωσης για την εξατομικευμένη παραγγελία.

ISBN χορηγείται συνήθως σε έκδοση κατόπιν παραγγελίας όταν ξεκινά η διάθεση της εν λόγω έκδοσης ή αναφέρεται σε καταλόγους ως διαθέσιμη κατόπιν παραγγελίας, και όχι όταν τυπώνεται.

Δε χορηγείται ISBN σε «παραμετροποιημένες» ή «εξατομικευμένες» εκδοχές βιβλίων που εκδίδονται κατόπιν παραγγελίας, στις οποίες ο πελάτης και όχι ο εκδότης υπαγορεύει το περιεχόμενό τους και των οποίων η διαθεσιμότητα είναι περιορισμένη.

11. Πακέτο εκπαιδευτικού υλικού

Πακέτο εκπαιδευτικού υλικού είναι μια φυσική ή ψηφιακή συλλογή υλικού διάφορων ειδών που μπορεί να περιλαμβάνει αποσπάσματα βιβλίων, άρθρα περιοδικών, υλικό που συντάχθηκε από εκπαιδευτικούς και, ενδεχομένως, υλικό πολυμέσων. Το επιμέρους υλικό του πακέτου θα πρέπει να παίρνει ISBN μόνο αν διατίθεται χωριστά και πληροί τις προϋποθέσεις για χορήγηση ISBN. Στο ίδιο το πακέτο του εκπαιδευτικού υλικού δεν πρέπει να χορηγηθεί ISBN εάν έχει παραμετροποιηθεί για μεμονωμένο τελικό χρήστη. Ωστόσο, εάν το πακέτο εκπαιδευτικού υλικού διατίθεται ευρύτερα (π.χ. μέσω πανεπιστημιακών βιβλιοπωλείων), θα πρέπει να του χορηγηθεί ISBN.

12. Εκδότες μικρής κλίμακας και αυτοεκδότες

Ως αυτοέκδοση θεωρείται η έκδοση ενός βιβλίου (ψηφιακού ή έντυπου) από τον συγγραφέα του, χωρίς τη συμμετοχή εκδοτικού οίκου. Ο συγγραφέας αναλαμβάνει το οικονομικό ρίσκο και φέρει την ευθύνη για το σύνολο της διαδικασίας. Μπορεί ωστόσο να αναθέσει το σύνολο ή μέρος της διαδικασίας σε εταιρείες που προσφέρουν σχετικές υπηρεσίες.

Στην περίπτωση της αυτοέκδοσης, ο συγγραφέας αντιμετωπίζεται ως καταχωρισμένος αιτών / εκδότης, και μπορεί να του χορηγηθεί πρόθεμα καταχωρισμένου αιτούντος και μια λίστα (ταυτότητα) με αριθμούς ISBN. Ή, όταν μια υπηρεσία καταχώρισης ISBN έχει δεσμεύσει μια σειρά αριθμών προς χορήγηση σε εκδότες μικρής κλίμακας και αυτοεκδότες, μπορεί να χορηγηθεί στον αυτοεκδότη ένας μοναδικός ISBN από μια σειρά ISBN με κοινόχρηστο πρόθεμα.

Οι υπηρεσίες καταχώρισης μπορεί να επιβάλλουν όριο στον αριθμό των ISBN με κοινόχρηστο πρόθεμα οι οποίοι μπορούν να χορηγηθούν σε έναν εκδότη προτού ο εν λόγω εκδότης να είναι σε θέση να ζητήσει το δικό του πρόθεμα και τη δική του λίστα αριθμών (ταυτότητα).

Κανονικά, σε τρίτους πάροχους υπηρεσιών αυτοέκδοσης δε θα πρέπει να χορηγείται στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος, εκτός αν είναι και οι ίδιοι εκδότες.

Οι αυτοεκδότες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι, εάν ένας τρίτος πάροχος υπηρεσιών προσφερθεί να εκχωρήσει έναν από τους ISBN της ταυτότητάς του, τότε είναι πιθανό ότι θα αναφέρεται ως εκδότης σε βάσεις δεδομένων που σχετίζονται με τους ISBN.

Εάν μια έκδοση κυκλοφορεί αποκλειστικά μέσα από μία και μόνη πλατφόρμα και δεν είναι διαθέσιμη στην εφοδιαστική αλυσίδα, δεν είναι υποχρεωτικό να πάρει ISBN. Ωστόσο, εάν υπάρχει σημαντική πιθανότητα η έκδοση να είναι διαθέσιμη στην εφοδιαστική αλυσίδα (π.χ. μέσω βιβλιοπωλείων), τότε θα πρέπει να της χορηγηθεί ISBN.

Σημείωση: Οι ISBN θα πρέπει να χορηγούνται από την αρμόδια υπηρεσία καταχώρισης ISBN που είναι υπεύθυνη για τη χώρα στην οποία εδρεύει ο εκδότης, ανεξάρτητα από την τοποθεσία οποιασδήποτε πλατφόρμας ή την έδρα υπηρεσίας αυτοέκδοσης.

13. Θέση και εμφάνιση του ISBN στις εκδόσεις

13.1 Γενικές πληροφορίες

Ο ISBN πρέπει να αναγράφεται στο ίδιο το αντικείμενο.

Στην περίπτωση των έντυπων εκδόσεων, ο ISBN πρέπει να αναγράφεται:

- στο verso (στη σελίδα με τα στοιχεία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας – copyright),
- στο κάτω μέρος της σελίδας τίτλου, εάν δεν υπάρχει χώρος στο verso
- εξωτερικά, στο κάτω μέρος του οπισθόφυλλου
- στη βάση της πίσω πλευράς του αποσπώμενου εξωφύλλου ή οποιασδήποτε άλλης προστατευτικής θήκης ή περιτυλίγματος.

Στην περίπτωση των ψηφιακών εκδόσεων, ο ISBN πρέπει να εμφανίζεται:

- Στην παρουσίαση του τίτλου ή στην αρχική εμφάνιση της έκδοσης (στα CD, στις διαδικτυακές εκδόσεις), ή στην οθόνη όπου εμφανίζεται ο τίτλος ή το όποιο ισοδύναμό του (π.χ. στην αρχική οθόνη στην οποία εμφανίζεται όταν το περιεχόμενο προσπελαστεί για πρώτη φορά ή/και στην οθόνη όπου εμφανίζεται η ειδοποίηση για τα πνευματικά δικαιώματα).

Στην περίπτωση εκπαιδευτικών/διδακτικών ταινιών, βίντεο και διαφανειών, ο ISBN πρέπει να εμφανίζεται στους τίτλους τέλους (αναγνώρισης συντελεστών).

Εάν το περιεχόμενο κυκλοφορεί σε μέσο που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της έκδοσης (π.χ. σε CD, κασέτα ή δισκέτα), ο ISBN αναγράφεται στην όποια ετικέτα υπάρχει πάνω σε αυτό το μέσο. Εάν δεν είναι δυνατή η αναγραφή του ISBN στο μέσο ή στην ετικέτα του, ο ISBN αναγράφεται στη βάση του πίσω μέρους κάθε μόνιμης συσκευασίας που περιλαμβάνει το μέσο (π.χ. στο κουτί, θήκη ή πλαίσιο).

Οι διάφοροι μορφότυποι μιας ψηφιακής έκδοσης λαμβάνουν ξεχωριστό ISBN εάν διατίθενται χωριστά. Εάν η έκδοση διατίθεται σε δύο μορφότυπους που πωλούνται πάντα μαζί, απαιτείται μόνο ένας ISBN. Όταν οι μορφότυποι διατίθενται χωριστά, όλοι οι ISBN θα πρέπει να αναγράφονται ο ένας κάτω από τον άλλο σε όλες τις διαφορετικές εκδοχές της έκδοσης, ενώ ο μορφότυπος θα πρέπει να αναφέρεται σε συντομευμένη μορφή μέσα σε παρένθεση στο τέλος του ISBN του. Στην περίπτωση των έντυπων εκδόσεων, εάν είναι γνωστοί οι ISBN των διάφορων μορφοτύπων, αυτοί οι μορφότυποι μπορούν επίσης να παρατίθενται με τον ίδιο τρόπο.

Παραδείγματα: ISBN 978-951-45-9693-3 (σκληρόδετο)
 ISBN 978-951-45-9694-0 (χαρτόδετο)
 ISBN 978-951-45-9695-7 (PDF)
 ISBN 978-951-45-9696-4 (EPUB)

Επιπλέον, ο ISBN πρέπει να εμφανίζεται σε κάθε συνοδευτικό υλικό που κυκλοφορεί σε σύνδεση με την έκδοση.

Ο ISBN θα πρέπει πάντα να τυπώνεται με αρκετά μεγάλους χαρακτήρες ώστε να είναι ευανάγνωστος (π.χ. μεγέθους 9 στιγμών ή μεγαλύτερος).

13.2 ISBN σε μορφή ραβδοκωδικού

Η ταχεία εξάπλωση της σάρωσης ραβδοκωδικών διεθνώς έφερε στο προσκήνιο τη συμφωνία μεταξύ GS1 (πρώην EAN International και Uniform Code Council), του Διεθνούς Οργανισμού ISBN και του Διεθνούς Οργανισμού ISMN, βάσει της οποίας επιτρέπεται η κωδικοποίηση του ISBN σε ραβδοκωδικό EAN-13. Ως εκ τούτου, ο ISBN καθίσταται διεθνής κωδικός ταυτοποίησης συμβατός με το παγκόσμιο σύστημα κωδικοποίησης με ραβδοκωδικό (bar-coding).

Η αποτύπωση του ISBN με ραβδοκωδικό EAN-13 πρέπει να γίνεται σύμφωνα με το πρότυπο ISO/IEC 15420 (προδιαγραφή συμβολισμού ραβδοκωδικού EAN/UPC), που απαιτεί τη συμμόρφωση των συμβόλων EAN-13 με τις συστάσεις του GS1. Ο ραβδοκωδικός EAN αποτελείται από δεκατρία ψηφία.

Παρακάτω δίνεται παράδειγμα ISBN κωδικοποιημένου με σύμβολο ραβδοκωδικού EAN13.

ISBN 978-92-95055-12-4

Όταν χρησιμοποιείται σε μορφή ραβδοκωδικού, ο ISBN πρέπει να εμφανίζεται σε μορφή αναγνώσιμη από άνθρωπο ακριβώς πάνω από το σύμβολο του ραβδοκωδικού EAN-13 και να προηγείται η ένδειξη «ISBN».

Παράδειγμα τύπωσης του ISBN με συμβολισμό ραβδοκωδικού EAN-13:

ISBN 978-92-95055-12-4

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την εισαγωγή και τη χρήση του συμβόλου ραβδοκωδικού EAN-13 παρέχονται από τις υπηρεσίες καταχώρισης ISBN και τον Διεθνή Οργανισμό ISBN. Συνιστάται στις υπηρεσίες καταχώρισης ISBN να συνεργάζονται άμεσα με τους οργανισμούς GS1 σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

Η συνιστώμενη θέση του συμβόλου ραβδοκωδικού EAN-13 σε μια έκδοση είναι στο κάτω δεξί τεταρτημόριο στο οπισθόφυλλο κοντά στη ράχη.

13.3 Πενταψήφιος πρόσθετος κωδικός

Στις Ηνωμένες Πολιτείες και στον Καναδά, χρησιμοποιείται στο εμπόριο βιβλίων ένας πενταψήφιος κωδικός που προστίθεται στον ραβδοκωδικό και δηλώνει την τιμή. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους ραβδοκωδικούς στις Ηνωμένες Πολιτείες και στον Καναδά, επισκεφθείτε τον ιστότοπο του Book Industry Study Group <http://bisg.org>.

Ο πενταψήφιος πρόσθετος κωδικός δε θα πρέπει να χρησιμοποιείται για πληροφορίες σχετικά με τις τιμές σε άλλες χώρες, αν και μπορεί να χρησιμοποιείται με το πρόθεμα «9» από τους εκδότες για εσωτερική χρήση (π.χ. για τη διαχείριση επιστροφών). Οι εν λόγω συμπληρωματικοί κωδικοί αρχίζουν πάντα με «9» και βρίσκονται εντός του εύρους «90000-98999».

13.4 Αλγόριθμος για τη δημιουργία του ψηφίου ελέγχου ISBN

Βλέπε στο προσάρτημα της ενότητας A1.1 για πληροφορίες σχετικά με τον υπολογισμό του ψηφίου ελέγχου του ISBN.

14. Διαχείριση του συστήματος ISBN

14.1 Γενικά

Η διαχείριση του συστήματος ISBN πραγματοποιείται σε τρία επίπεδα: σε διεθνές επίπεδο, σε επίπεδο υπηρεσίας καταχώρισης ISBN και σε επίπεδο καταχωρισμένου αιτούντος.

14.2 Διαχείριση σε διεθνές επίπεδο

Οι κύριες λειτουργίες και αρμοδιότητες του Διεθνούς Οργανισμού ISBN είναι οι εξής:

- προώθηση, συντονισμός και εποπτεία της χρήσης του συστήματος ISBN σε διεθνή κλίμακα.
- εκπροσώπηση των συμφερόντων της κοινότητας ISBN σε άλλους σχετικούς οργανισμούς.
- διορισμός κατάλληλων οργανισμών ως υπηρεσιών καταχώρισης ISBN και, όταν είναι αναγκαίο, ανάκληση των εν λόγω διορισμών.
- καθορισμός των περιοχών καταχώρισης και των τομέων αρμοδιότητάς τους, και κατανομή τους στις κατάλληλες υπηρεσίες καταχώρισης ISBN.
- θέσπιση κανόνων για τις περιοχές καταχώρισης οι οποίοι ορίζουν το πλήθος ψηφίων στα διαθέσιμα στοιχεία καταχωρισμένου αιτούντος σε κάθε περιοχή. Επιπλέον, εξασφάλιση της τήρησης ακριβούς και ολοκληρωμένου μητρώου αυτών των κανόνων, το οποίο θα είναι διαθέσιμο στο κοινό ανά πάσα στιγμή.
- Κατανομή στις υπηρεσίες καταχώρισης ISBN σειρών μοναδικών στοιχείων καταχωρισμένου αιτούντος σύμφωνα με την αρμόδια περιοχή καταχώρισης και τήρηση πλήρους και ακριβούς μητρώου των στοιχείων καταχωρισμένων αιτούντων που έχουν αποδοθεί.
- διασφάλιση της τήρησης των ISBN και των σχετικών μεταδεδομένων ISBN μέσω των μητρώων των υπηρεσιών καταχώρισης ISBN.
- Κατάρτιση, παρακολούθηση και εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών που διέπουν τις λειτουργίες των υπηρεσιών ISBN και τη διαδικασία καταχώρισης ISBN από αυτές τις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων τυχόν χρεώσεων που σχετίζονται με τη διαδικασία.
- διευκόλυνση του ελέγχου εντοπισμού και της αντιμετώπισης των διπλοεγγραφών ISBN.
- επανεξέταση τυχόν ενστάσεων σε αποφάσεις που λαμβάνονται από υπηρεσίες καταχώρισης και λήψη σχετικών αποφάσεων.
- σύνταξη, τήρηση και δημοσιοποίηση εγγράφων τεκμηρίωσης για τους χρήστες του συστήματος ISBN.
- εφαρμογή και τήρηση των όρων χρηματοδότησης που απαιτείται για την υποστήριξη της δραστηριότητας του Διεθνούς Οργανισμού ISBN, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των οικονομικών εισφορών των υπηρεσιών καταχώρισης ISBN.

14.3 Υπηρεσίες καταχώρισης ISBN

Αρμόδια για τη διαχείριση του συστήματος ISBN σε μια περιοχή καταχώρισης είναι η υπηρεσία καταχώρισης ISBN. Η υπηρεσία καταχώρισης ISBN μπορεί να λειτουργεί με βάση εθνικούς, περιφερειακούς, γλωσσικούς, ή οποιουδήποτε άλλους εύλογους διαχωρισμούς αρμοδιότητας σύμφωνα με τη βάση της ομαδοποιημένης κατανομής.

Μια περιοχή καταχώρισης μπορεί να περιλαμβάνει διάφορους εθνικούς οργανισμούς (π.χ. στους αναγνωριστικούς κωδικούς 978-0 και 978-1 αντιστοιχούν ξεχωριστές υπηρεσίες καταχώρισης στην Αυστραλία, στον αγγλόφωνο Καναδά, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στις Ηνωμένες Πολιτείες κ.ο.κ.).

Η χορήγηση ISBN και η παροχή υπηρεσιών από τις καθορισμένες υπηρεσίες καταχώρισης ISBN ενδέχεται να χρεώνονται. Οι τυχόν χρεώσεις καθορίζονται με βάση την αρχή της κάλυψης του σχετικού κόστους.

Στις υπηρεσίες μπορεί να περιλαμβάνεται η χορήγηση κωδικών ταυτοποίησης και αριθμών, η παροχή πρόσβασης σε αυτούς τους κωδικούς και αριθμούς, ή/και άλλα δεδομένα ή πληροφορίες που παράγονται σε συνάρτηση με την εφαρμογή του ISO 2108. Οι υπηρεσίες καταχώρισης ISBN μπορεί να προσφέρουν και άλλες υπηρεσίες που δε σχετίζονται με τη χορήγηση ISBN, υπό την προϋπόθεση ότι δε θέτουν ως όρο στους χρήστες να αγοράσουν τις εν λόγω πρόσθετες υπηρεσίες προκειμένου να λάβουν ISBN.

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες μιας υπηρεσίας καταχώρισης ISBN έχουν ως εξής:

- εξασφάλιση της απρόσκοπτης παροχής υπηρεσιών.
- κοινοποίηση βεβαίωσης χορήγησης ISBN ή στοιχείου ISBN καταχωρισμένου αιτούντος στον καταχωρισμένο αιτούντα της συγκεκριμένης μονογραφικής έκδοσης ή της επωνυμίας εκδότη.
- δημιουργία, διαχείριση και τήρηση μητρώων ISBN, μεταδεδομένων ISBN και δεδομένων διαχείρισης σύμφωνα με τις πολιτικές που ορίζει ο Διεθνής Οργανισμός ISBN. Τα καθήκοντα που αφορούν μεταδεδομένα ISBN μπορούν να ανατίθενται σε καθορισμένη βιβλιογραφική υπηρεσία, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι συγκεκριμένες προδιαγραφές.
- διόρθωση λανθασμένων ISBN και μεταδεδομένων ISBN εφόσον παρέχονται αποδείξεις ότι υπάρχουν ανακρίβειες.
- διάθεση των ISBN και σχετικών μεταδεδομένων σε άλλες υπηρεσίες καταχώρισης ISBN και σε χρήστες του συστήματος ISBN, σύμφωνα με τις πολιτικές που καθορίζονται από τον Διεθνή Οργανισμό ISBN.
- συγκέντρωση και τήρηση στατιστικών στοιχείων για τις εργασίες της υπηρεσίας που σχετίζονται με ISBN, και υποβολή τους στον Διεθνή Οργανισμό ISBN με την καθορισμένη συχνότητα.
- Προώθηση της χρήσης του συστήματος ISBN, εκπαίδευση και κατάρτιση τρίτων στη χρήση του σύμφωνα με τις προδιαγραφές της εκάστοτε ισχύουσας έκδοσης του προτύπου ISBN.
- Συμμόρφωση με τις πολιτικές και τις διαδικασίες ISBN που έχει θεσπίσει ο Διεθνής Οργανισμός ISBN σύμφωνα με τις προδιαγραφές της εκάστοτε ισχύουσας έκδοσης του προτύπου ISBN.
- Επικοινωνία με τους εκδότες που δεν αποδίδουν ISBN, προκειμένου να ενημερωθούν για τη σημασία και την αξία της απόδοσης ISBN σε όλες τις εκδόσεις που πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, αλλά και πληροφόρησή τους για όλες τις λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής του προτύπου.

Σε ορισμένες χώρες, η υπηρεσία χορηγεί ISBN στις εκδόσεις που λαμβάνονται προς κατάθεση σε συγκεκριμένους φορείς βάσει σχετικών κανόνων και στις οποίες δεν έχουν χορηγηθεί ISBN εκ των προτέρων. Στη συνέχεια, η υπηρεσία ενημερώνει τον εκδότη για τον ISBN που του χορηγήθηκε και τον δημοσιεύει στην εθνική βιβλιογραφία.

14.4 Διαχείριση σε επίπεδο καταχωρημένου αιτούντος / εκδότη

Οι καταχωρισμένοι αιτούντες είναι αρμόδιοι για την απόδοση των στοιχείων έκδοσης σε κάθε είδος που εκδίδουν, καθώς και για τη διασφάλιση της εφαρμογής των σχετικών κανονισμών. Έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση και να πάρουν στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος από μία υπηρεσία καταχώρισης ISBN, μαζί με την εκτύπωση ή το ψηφιακό αρχείο των μεμονωμένων ISBN που τους έχουν παραχωρηθεί. σύμφωνα με το στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος που τους έχει χορηγηθεί. Ορισμένες υπηρεσίες καταχώρισης ISBN ενδέχεται να χρεώνουν αυτές τις υπηρεσίες.

Η υπηρεσία καταχώρισης ISBN θα καθορίσει το εύρος των στοιχείων έκδοσης που θα παραχωρηθούν στον καταχωρισμένο αιτούντα. Το εύρος καθορίζεται με βάση την τρέχουσα και την προσδοκώμενη μελλοντική εκδοτική παραγωγή και σχετίζεται άμεσα με το πλήθος ψηφίων του στοιχείου καταχωρισμένου αιτούντος που αποδίδεται. Ο καταχωρισμένος αιτών θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η υπηρεσία καταχώρισης ISBN διαθέτει όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες για όλες τις διαθέσιμες εκδόσεις του καταλόγου παλαιότερων εκδόσεων (backlist) και θα πρέπει να ενημερώσει την υπηρεσία για όλες τις τρέχουσες και μελλοντικές εκδόσεις προκειμένου να του χορηγηθεί στοιχείο καταχωρισμένου αιτούντος κατάλληλου μεγέθους. Η υπηρεσία καταχώρισης ISBN μπορεί αρχικά να χορηγήσει εύρος αριθμών μικρότερο από αυτό που ζητήθηκε εάν έχει αμφιβολίες σχετικά με τον αριθμό των πιθανών εκδόσεων.

Ο καταχωρισμένος αιτών πρέπει να παρέχει στην υπηρεσία καταχώρισης ISBN (ή στην τοπική βιβλιογραφική υπηρεσία που έχει οριστεί) συγκεκριμένη ποσότητα μεταδεδομένων σχετικά με την έκδοση στην οποία χορηγείται ISBN. Οι προδιαγραφές σχετικά με τον τύπο και τη μορφή των μεταδεδομένων καθορίζονται από τον Διεθνή Οργανισμό ISBN σε συνεργασία με τους υπηρεσίες καταχώρισης ISBN (βλ. παραπάνω ενότητα 8).

Εάν ένας μεσάζων χορηγεί είτε ISBN καταχωρισμένου αιτούντος είτε τους δικούς του ISBN, οι εν λόγω ISBN και τα σχετικά μεταδεδομένα θα πρέπει να κοινοποιούνται στον καταχωρισμένο αιτούντα και στην υπηρεσία καταχώρισης ISBN, καθώς και σε άλλους βιβλιογραφικούς οργανισμούς.

Ο καταχωρισμένος αιτών πρέπει να συμμορφώνεται με τις διαδικασίες της αρμόδιας υπηρεσίας ISBN. Εάν ένας καταχωρισμένος αιτών / εκδότης δεν συμμορφώνεται με τις διαδικασίες της αρμόδιας υπηρεσίας (π.χ. δεν παρέχει επαρκή μεταδεδομένα, μεταπωλεί ή μεταβιβάζει ISBN), η εν λόγω υπηρεσία δύναται να αρνηθεί να αποδώσει περαιτέρω στοιχεία καταχωρημένου αιτούντος ή/και στοιχεία έκδοσης έως ότου ο καταχωρισμένος αιτών συμμορφωθεί.

Περαιτέρω πληροφορίες και λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με το σύστημα ISBN διατίθενται από την αρμόδια υπηρεσία ISBN.

15. ISBN και GS1

Το 1997 υπογράφηκε η συμφωνία μεταξύ του Διεθνούς Οργανισμού EAN (EAN), του Συμβουλίου Ενιαίων Κωδικών (Uniform Code Council – UCC), του Διεθνούς Οργανισμού ISBN και του Διεθνούς Οργανισμού ISMN, για την προώθηση αμοιβαίας συνεργασίας. Η

συμφωνία παρέχει καθεστώς παρατηρητή στους αντιπροσώπους των παραπάνω φορέων κατά την παρουσία τους στις γενικές συνελεύσεις του υπόλοιπων, συνιστά διαβουλεύσεις και ρυθμίζει την αρίθμηση των μη έντυπων βιβλίων. Τον Φεβρουάριο του 2005, ο EAN International και το Uniform Code Council (UCC) συνενώθηκαν υπό την ονομασία GS1.

Στοιχεία επικοινωνίας:

GS1 Global Office

Blue Tower

Avenue Louise 326

B-1050 Brussels

Belgium

Τηλ.: (+32 2) 788 7800

Φαξ: (+32 2) 788 7899

Email: contactus@gs1.org

URL: <http://www.gs1.org>

Στοιχεία επικοινωνίας για τους εθνικούς οργανισμούς GS1: <http://www.gs1.org/contact>

16. ISBN και λοιποί αναγνωριστικοί κωδικοί

16.1 DOI

Το Σύστημα Αναγνωριστικού Ψηφιακού Αντικειμένου (DOI®) εφαρμόζεται για την ταυτοποίηση αντικειμένων περιεχομένου στο ψηφιακό περιβάλλον. Τα ονόματα DOI® αποδίδονται σε οποιαδήποτε οντότητα για χρήση σε ψηφιακά δίκτυα. Χρησιμοποιούνται προκειμένου να παρέχονται επικαιροποιημένες πληροφορίες, όπως πού μπορούν να βρεθούν τα αντικείμενα (ή πληροφορίες σχετικά με αυτά) στο διαδίκτυο. Παρόλο που οι πληροφορίες σχετικά με ένα ψηφιακό αντικείμενο ενδέχεται να αλλάξουν με την πάροδο του χρόνου, όπως η θέση του αντικειμένου, το DOI του αντικειμένου δεν αλλάζει.

International DOI Foundation

EDItEUR

United House

North Road

London N7 9DP

UK

Τηλ.: +44 (0)20 7503 6418

Φαξ: +44 (0)20 7503 6418

Email: contact@doi.org

URL: <http://www.doi.org>

16.2 GTIN

GTIN (Global Trade Item Number) είναι ένας γενικός όρος για όλους τους αναγνωριστικούς κωδικούς προϊόντων EAN.UCC, συμπεριλαμβανομένης της αποτύπωσης ISBN σε σύστημα EAN-13.

GS1 Global Office

Blue Tower
Avenue Louise 326
B-1050 Brussels
Belgium
Τηλ.: (+32 2) 788 7800
Φαξ: (+32 2) 788 7899
Email: contactus@gs1.org
URL: <http://www.gs1.org/barcodes/technical/idkeys/gtin>

16.3 ISAN

Ο Διεθνής Πρότυπος Αριθμός Οπτικοακουστικών Έργων (ISAN) (ISO 15706-1 και 157062), είναι εθελοντικό σύστημα αρίθμησης και σχήμα μεταδεδομένων που επιτρέπει την ταυτοποίηση οποιουδήποτε οπτικοακουστικού έργου, συμπεριλαμβανομένων ταινιών, ταινιών μικρού μήκους, ντοκιμαντέρ, τηλεοπτικών προγραμμάτων, αθλητικών εκδηλώσεων, διαφημίσεων, καθώς και των σχετικών τους εκδοχών.

Η Αρχή Καταχώρησης για τον ISAN είναι η εξής:

ISAN International Agency
1A, rue du Beulet
CH-1203 Geneva
Ελβετία
Τηλέφωνο: (+41) 22 545 10 00
Φαξ: (+41) 22 545 10 40
Email: info@isan.org
URL: <http://www.isan.org>

16.4 ISBN-A

Το Actionable ISBN /ISBN-A (ISBN με ενεργό ηλεκτρονικό σύνδεσμο) είναι πρότυπο σύνταξης και υπηρεσία που παρέχεται από ορισμένες υπηρεσίες καταχώρισης ISBN και ενεργοποιείται μέσω DOI®, καθώς ο ISBN εκφράζεται στο σύστημα DOI, και παρέχει τη δυνατότητα σύνδεσης ενός ISBN με μία ή περισσότερες διευθύνσεις URL.

International ISBN Agency
48/49 Russell Square
London
WC1B 4JP
Τηλ.: +44 (0)20 7580 8536
Email: info@isbn-international.org
URL: <http://www.doi.org/factsheets/ISBN-A.html>

16.5 ISLI

Όσον αφορά στην παροχή πληροφοριών και τεκμηρίωσης, το Διεθνές Πρότυπο Αναγνωριστικό Συνδέσεων (ISLI) (ISO 17316) αποτελεί κωδικό ταυτοποίησης για τις συνδέσεις μεταξύ οντοτήτων (ή των ονομάτων τους). Αυτές οι οντότητες μπορεί να είναι έγγραφα, πόροι πολυμέσων, άνθρωποι ή πιο αφηρημένα στοιχεία, όπως πληροφορίες χρονικού ή γεωγραφικού περιεχομένου.

Στο μέλλον ενδέχεται να αναπτυχθούν εφαρμογές μεταξύ ISLI και ISBN. Σε κατάλληλο χρόνο, θα γίνουν διαθέσιμες περισσότερες σχετικές πληροφορίες.

Υπεύθυνη για τη διαχείριση του συστήματος ISLI είναι η Διεθνής Ένωση για τον Κλάδο Περιεχομένου Πληροφοριών (International Information Content Industry Association – ICIA).

International ISLI Agency
International Information Content Industry Association
2/F, Hongkong Offshore Centre
No. 28 Austin Avenue
Tsim Sha Tsui
Kowloon
Hong Kong
Τηλ.: (+852) 92091120
Email: service@isli-international.org
URL: <http://www.isli-international.org>

16.6 ISMN

Ο Διεθνής Πρότυπος Αριθμός Μουσικών Εκδόσεων (ISMN) αποδίδεται σε κάθε έντυπη έκδοση παρτιτούρας, είτε διατίθεται προς πώληση είτε προς ενοικίαση είτε δωρεάν.

Ο ISMN δεν χρησιμοποιείται για βιβλία σχετικά με μουσική —σε αυτά χορηγούνται ISBN—, ούτε για κασέτες, CD μουσικής ή μουσικά βίντεο.

Υπεύθυνος για τη διαχείριση των ISMN είναι ο Διεθνής Οργανισμός ISMN (International ISMN Agency).

International ISMN Agency
Schlossstr. 50
12165 Berlin, Germany
Τηλ.: (+49 30) 7974 5002
Φαξ: (+49 30) 7974 5254
Email: ismn@ismn-international.org
URL: <http://ismn-international.org>

16.7 ISNI

Ο Διεθνής Πρότυπος Κωδικός Ταυτοποίησης Ονόματος (ISNI) είναι ένα πρότυπο ISO (ISO 27729) που εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό των Δημόσιων Ταυτοτήτων των εμπλεκόμενων μερών. Με άλλα λόγια, πρόκειται για τις ταυτότητες που χρησιμοποιούνται δημοσίως από τα μέρη που εμπλέκονται σε κάθε δραστηριότητα περιεχομένου μέσω επικοινωνίας στις αλυσίδες δημιουργίας, παραγωγής, διαχείρισης και διανομής περιεχομένου. Με το σύστημα ISNI αποδίδονται μοναδικές Δημόσιες Ταυτότητες σε πολλαπλούς τομείς δημιουργικής δραστηριότητας. Ο ISNI αποτελεί εργαλείο για την αποσαφήνιση Δημόσιων Ταυτοτήτων, μεταξύ των οποίων θα μπορούσε διαφορετικά να υπάρχει σύγχυση. Στόχος του ISNI δεν είναι να παρέχει άμεση πρόσβαση σε πλήρεις πληροφορίες σχετικά με μια Δημόσια Ταυτότητα, αλλά μπορεί να παρέχει συνδέσμους προς άλλα συστήματα όπου υπάρχουν τέτοιου είδους πληροφορίες.

Επικοινωνία για περισσότερες πληροφορίες με:

EDItEUR
United House

North Road
London N7 9DP
UK
Τηλ.: +44 (0)20 7503 6418
Φαξ: +44 (0)20 7503 6418
Email: info@editeur.org
URL: <http://www.isni.org>

16.8 ISRC

Ο Διεθνής Πρότυπος Κωδικός Καταγραφών (International Standard Recording Code – ISRC) είναι ένας μοναδικός κωδικός ταυτοποίησης για ηχογραφήσεις και μουσικά βίντεο (ISO 3901). Αποδίδεται ένας ξεχωριστός κωδικός σε κάθε ηχογράφιση έργου (όχι στο ίδιο το αντικείμενο σε φυσική μορφή), ανεξαρτήτως του πλαισίου ή του μέσου στο οποίο εκδίδεται. Οι κωδικοποιημένοι ISRC παρέχουν τα μέσα για αυτόματη ταυτοποίηση ηχογραφήσεων, με σκοπό την καταβολή αμοιβών για δικαιώματα χρήσης.

Το σύστημα ISRC διαχειρίζεται η Διεθνής Ομοσπονδία Φωνογραφικής Βιομηχανίας (International Federation of the Phonographic Industry – IFPI).

International ISRC Agency
IFPI Secretariat
10 Piccadilly
London
W1J 0DD
United Kingdom
Τηλ.: +44 (0)20 7878 7900
Φαξ: +44 (0)20 7878 7950
Email: isrc@ifpi.org
URL: <http://www.ifpi.org/isrc>

16.9 ISSN

Ο Διεθνής Πρότυπος Αριθμός Περιοδικών Εκδόσεων (ISSN) (ISO 3297) είναι ο πρότυπος κωδικός ταυτοποίησης για τους συνεχιζόμενους πόρους (δηλαδή εκείνους που εκδίδονται με διάρκεια χωρίς προκαθορισμένη χρονική κατάληξη). Τα εν λόγω δημοσιεύματα εκδίδονται συνήθως σε διαδοχικά ή ανανεούμενα τεύχη τα οποία κατά κύριο λόγο φέρουν αριθμητικό ή/και χρονολογικό προσδιορισμό. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι οι περιοδικές εκδόσεις όπως εφημερίδες, περιοδικά επιστημονικά και μη, και οι συνεχιζόμενοι ανανεούμενοι πόροι, όπως εκδόσεις σε άδետους τόμους οι οποίες επικαιροποιούνται συνεχώς.

Υπεύθυνο για τη διαχείριση των ISSN είναι το Διεθνές Κέντρο ISSN (ISSN International Centre).

ISSN International Centre
5 rue de Turbigo
75003 PARIS
FRANCE
Τηλ.: (+33) 1 44 88 22 20
Φαξ: (+33) 1 40 26 32 43
Email: secretariat@issn.org
URL: <http://www.issn.org>

Ορισμένες εκδόσεις, όπως επετηρίδες, ετήσιες περιοδικές εκδόσεις (annuals) μονογραφικές σειρές κ.λπ., θα πρέπει να λαμβάνουν ISSN για τον τίτλο της περιοδικής έκδοσης (ο οποίος θα παραμείνει ίδιος για όλα τα μέρη ή τους επιμέρους τόμους της σειράς), καθώς και ISBN για κάθε επιμέρους τόμο. Εάν μια έκδοση διαθέτει τόσο ISBN όσο και ISSN, οι δύο αριθμοί πρέπει να αναφέρονται με σαφήνεια.

16.10 ISTC

Ο Διεθνής Πρότυπος Κωδικός Κειμένου (ISTC) (ISO 21047) είναι σύστημα αρίθμησης για τη σαφή ταυτοποίηση έργων που αποτελούνται κατά κύριο λόγο από κείμενο. Ο όρος «έργο» μπορεί να αναφέρεται σε οποιοδήποτε περιεχόμενο που εμφανίζεται σε συμβατικά έντυπα βιβλία, ηχητικά βιβλία, στατικά ηλεκτρονικά βιβλία (e-books) ή εμπλουτισμένα ψηφιακά βιβλία, καθώς και σε περιεχόμενο που μπορεί να εμφανίζεται σε εφημερίδα ή περιοδικό.

Ο ISTC δεν αποδίδεται σε έργα που εμφανίζονται σε φυσική ή άλλη μορφή. Στα εν λόγω υλικά προϊόντα (δηλαδή σε τυπωμένα βιβλία, ομιλούντα βιβλία ή ψηφιακές εκδοχές τέτοιων προϊόντων) πρέπει να χορηγείται ISBN.

Επικοινωνία για περισσότερες πληροφορίες με:

International ISTC Agency
EDItEUR
United House
North Road
London N7 9DP
UK
Τηλ.: +44 (0)20 7503 6418
Φαξ: +44 (0)20 7503 6418
Email: info@editeur.org
URL: www.istc-international.org

16.11 ISWC

Με τον Διεθνή Πρότυπο Κωδικό Μουσικών Έργων (ISWC) ταυτοποιούνται τα μουσικά έργα ως άυλα δημιουργήματα. Ο ISWC δε χρησιμοποιείται για την ταυτοποίηση εκφάνσεων μουσικών έργων ή αντικειμένων που σχετίζονται με μουσικά έργα. Οι εν λόγω εκφάνσεις και τα αντικείμενα μουσικών έργων αποτελούν αντικείμενο ξεχωριστών συστημάτων ταυτοποίησης, μεταξύ άλλων, των συστημάτων ISRC και το ISMN (βλ. περιγραφές σε άλλα σημεία της παρούσας ενότητας).

Παράδειγμα: Το έργο *Die Zauberflöte* (Ο μαγικός αυλός) του Μότσαρτ θα λάμβανε ISWC για την ταυτοποίησή του ως έργου. Στις πολυάριθμες έντυπες παρτιτούρες θα χορηγούνταν ISMN, στα λιμπρέτα και στις μεταφράσεις τους θα χορηγούνταν ISTC (και ISBN στις εκδόσεις αυτών). Στο βίντεο μιας ερμηνείας του έργου θα χορηγούνταν ISAN και μια ηχογράφιση της εν λόγω όπερας θα λάμβανε ISRC.

Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται από την Αρχή Καταχώρισης:

CISAC
20-26 Boulevard du Parc
92200 Neuilly sur Seine
France
Τηλ.: (+ 33 1) 55 62 08 50

Φαξ: (+ 33 1) 55 62 08 60
Email: cisac@cisac.org
URL: <http://www.cisac.org>

16.12 SGTIN

Με τον Σειριακό Διεθνή Αριθμό Εμπορικού Αντικειμένου (SGTIN) επεκτείνεται ο αριθμός GTIN/ISBN (βλ. 16.2 ανωτέρω), προκειμένου να περιλαμβάνεται ο σειριακός αριθμός που ταυτοποιεί με τρόπο μοναδικό ένα εμπορικό αντικείμενο, όπως ένα συγκεκριμένο αντίτυπο βιβλίου. Χρησιμοποιείται για τη δημιουργία ενός Ηλεκτρονικού Κωδικού Προϊόντος (EPC) που μπορεί να κωδικοποιηθεί σε ετικέτες αναγνώρισης ραδιοσυχνοτήτων (RFID) για την παρακολούθηση αντικειμένων κάθε είδους, συμπεριλαμβανομένων των βιβλίων, στην εφοδιαστική αλυσίδα.

GS1 Global Office
Blue Tower
Avenue Louise 326
B-1050 Brussels
Belgium
Τηλ.: (+32 2) 788 7800
Φαξ: (+32 2) 788 7899
Email: contactus@gs1.org
URL: http://www.gs1.org/sites/default/files/docs/epc/TDS_1_8_Standard_20140203.pdf

16.13 URN

Τα Ομοιόμορφα Ονόματα Πόρων (URN) είναι μόνιμοι κωδικοί ταυτοποίησης πόρων.

Η συντακτική δομή τους, όπως ορίζεται στο διαδικτυακό πρότυπο RFC 2141, είναι η εξής:

<URN>:= "URN:" <NID> ":" <NSS>

όπου <NID> είναι ο κωδικός ταυτοποίησης του χώρου ονομάτων (Namespace Identifier) και <NSS> είναι η ειδική συμβολοσειρά του χώρου ονομάτων (Namespace Specific String).

Το «urn:» στην αρχή και ο Κωδικός Ταυτοποίησης του Χώρου Ονομάτων δεν επηρεάζονται από το αν οι χαρακτήρες είναι κεφαλαία ή πεζά γράμματα.

Για το σύστημα ISBN έχει δεσμευτεί ο συγκεκριμένος NID (NID "isbn"):
<https://www.iana.org/assignments/urn-namespaces/urn-namespaces.xhtml#urnnamespaces-1>.

Σύμφωνα με το πρότυπο, κάθε URN που βασίζεται σε ISBN έχει την ακόλουθη συντακτική δομή:

URN:ISBN:<NSS>

όπου στην ειδική Συμβολοσειρά του Χώρου Ονομάτων (Namespace Specific String) περιέχεται ο ISBN με ή χωρίς παύλες. Παράδειγμα:

URN:ISBN:978-92-95055-12-4

17. ONIX for Books

Το Μήνυμα Πληροφοριών Προϊόντος ONIX for Books (ONIX for Books Product Information Message) είναι το διεθνές πρότυπο για την αποτύπωση και την κοινοποίηση πληροφοριών προϊόντων της βιομηχανίας βιβλίων σε ψηφιακή μορφή.

Το ONIX for Books αναπτύχθηκε από τον EDItEUR από κοινού με τον Book Industry Study Group των ΗΠΑ και τον οργανισμό Book Industry Communication του Ηνωμένου Βασιλείου και χρησιμοποιείται πλέον ευρέως σε διεθνές επίπεδο. Η διαχείριση της συνεχούς εξέλιξης του ONIX γίνεται σήμερα από ένα δίκτυο εθνικών ομάδων και μια Διεθνή Διευθύνουσα Επιτροπή που συντονίζεται από τον EDItEUR. Κατά τη σύνταξη του παρόντος εγγράφου η πιο πρόσφατη έκδοση του ONIX ήταν η έκδοση 3.0.

Όσον αφορά στους εκδότες, η εμπειρία έχει δείξει ότι το ONIX for Books προσφέρει δύο σημαντικά επιχειρηματικά οφέλη. Από την άποψη του μορφοτύπου πληροφόρησης, καθιστά δυνατή την παροχή πλούσιων πληροφοριών για τα προϊόντα στην εφοδιαστική αλυσίδα σε τυποποιημένη μορφή, σε χονδρέμπορους και διανομείς, σε μεγαλύτερους έμπορους λιανικής, σε φορείς συγκέντρωσης δεδομένων και σε θυγατρικές εταιρείες. Επιπλέον, με το να παρέχει ένα πρότυπο για το περιεχόμενο και τη δομή μιας καταχώρισης προϊόντος, το ONIX ενθαρρύνει την υιοθέτηση καλύτερων εσωτερικών συστημάτων πληροφόρησης, ικανών να συγκεντρώνουν όλα τα «μεταδεδομένα» που απαιτούνται για την περιγραφή και την προώθηση νέων και παλαιών τίτλων. Τα ίδια βασικά δεδομένα μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την κατάρτιση ενημερωτικών δελτίων για τα προς έκδοση βιβλία, καταλόγων και λοιπού προωθητικού υλικού.

Για συνεργάτες μεταγενέστερων φάσεων της εφοδιαστικής αλυσίδας, το ONIX for Books εξασφαλίζει αποδοτικότερη και ταχύτερη φόρτωση επικαιροποιημένων πληροφοριών για τα προϊόντα στα συστήματα που απευθύνονται στον πελάτη, περιορίζοντας την ανάγκη για χειροκίνητη παρέμβαση και μειώνοντας σημαντικά τον κίνδυνο λάθους.

Το ONIX for Books έχει προσαρμοστεί στο MARC 21 από τη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου και στο UNIMARC από τη Βρετανική Βιβλιοθήκη. Χρησιμοποιείται από ορισμένες εθνικές βιβλιοθήκες για τη λήψη πληροφοριών προϊόντων από εκδότες για σκοπούς Καταλογογράφησης Ενόψει Δημοσίευσης (CIP) ή για τη βελτίωση των Ηλεκτρονικών Καταλόγων Δημόσιας Πρόσβασης (Online Public Access Catalogues - OPAC).

Είναι επίσης διαθέσιμη μια προδιαγραφή για υποσύνολο του ONIX for Books, η οποία αφορά συγκεκριμένα στη μεταφορά των αναγκαίων μεταδεδομένων για την καταχώριση ISBN. Η εν λόγω προδιαγραφή μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους εκδότες προκειμένου οι υπηρεσίες καταχώρισης ISBN να ενημερώνονται σχετικά με τους ISBN που έχουν χορηγηθεί στα προϊόντα τους, όταν δεν απαιτείται πλήρες μήνυμα ONIX for Books.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ONIX απευθυνθείτε στον:

EDItEUR
United House
North Road
London N7 9DP
UK
Τηλ./Φαξ: +44 (0)20 7503 6418
Email: info@editeur.org
URL: <http://www.editeur.org/8/ONIX/>

18. Ιστότοπος του Διεθνούς Οργανισμού ISBN

Ο ιστότοπος του Διεθνούς Οργανισμού ISBN βρίσκεται στη διεύθυνση <http://www.isbninternational.org>. Εκτός από πληροφορίες σχετικά με τους αριθμούς ISBN και τη διαχείρισή τους, περιέχει στοιχεία επικοινωνίας και το εύρος ISBN που έχει παραχωρηθεί σε όλες τις εθνικές και περιφερειακές υπηρεσίες καταχώρισης ISBN, εργαλεία και πόρους, συμπεριλαμβανομένων συνδέσμων για το Διεθνές Μητρώο Εκδοτών (Global Register of Publishers) (βλ. παρακάτω) και για το Εγχειρίδιο Χρήστη ISBN (ISBN Users' Manual) σε διάφορες γλώσσες.

19. Διεθνές Μητρώο Εκδοτών

Πρόκειται για έναν ειδικό ιστότοπο (www.grp.isbn-international.org) που επιτρέπει στον οποιονδήποτε να πραγματοποιεί απλές αναζητήσεις και να ανακτά βασικές πληροφορίες για το όνομα και το πρόθεμα του εκδότη. Οι εγγεγραμμένοι χρήστες έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν πιο προηγμένες αναζητήσεις και να έχουν πρόσβαση σε πιο λεπτομερή στοιχεία επικοινωνίας των εκδοτών. Οποιοσδήποτε μπορεί να εγγραφεί δωρεάν μέσω του ιστοτόπου. Τα δεδομένα στο Διεθνές Μητρώο Εκδοτών παρέχονται απευθείας από τις εθνικές υπηρεσίες ISBN και θα πρέπει να συγκεντρώνονται και να αναθεωρούνται τουλάχιστον ετησίως.

Οι χρήστες δεν μπορούν να τροποποιούν ή να δημιουργούν δεδομένα στο Διεθνές Μητρώο δεδομένου ότι ο ιστότοπος επιτρέπει μόνο την ανάγνωση. Ωστόσο, εάν είστε εκδότης και παρατηρήσετε ανακρίβειες στα δικά σας στοιχεία, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με την αρμόδια εθνική υπηρεσία καταχώρισης ISBN για να διαπιστώσετε αν διαθέτει επικαιροποιημένα στοιχεία.

Το Διεθνές Μητρώο είναι δωρεάν πόρος και περιλαμβάνει:

- διευθύνσεις και άλλα στοιχεία επικοινωνίας με εκδότες σε περισσότερες από 200 χώρες και επικράτειες
- δεδομένα για περισσότερα από ένα εκατομμύριο προθέματα ISBN
- χιλιάδες εκδότες μικρής κλίμακας και αυτοεκδότες

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 1 Υπολογισμός ψηφίου ελέγχου

A1.1 Υπολογισμός του ψηφίου ελέγχου

Σημείωση: Οι ακόλουθες πληροφορίες απευθύνονται κυρίως σε προγραμματιστές συστημάτων. Οι εκδότες και οι υπηρεσίες καταχώρισης ISBN δε θα πρέπει να υπολογίζουν τα ψηφία ελέγχου ISBN με τρόπο μη αυτοματοποιημένο.

Καθένα από τα 12 πρώτα ψηφία του ISBN πολλαπλασιάζεται εναλλάξ με το 1 και το 3. Το ψηφίο ελέγχου ισούται με 10 μείον το υπόλοιπο που προκύπτει από τη διαίρεση του αθροίσματος των σταθμισμένων γινομένων των πρώτων 12 ψηφίων με το 10. Με μία εξαίρεση: εάν από τον εν λόγω υπολογισμό προκύψει ψηφίο ελέγχου 10, τότε το ψηφίο ελέγχου θα είναι 0.

Ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα για να υπολογίσετε το ψηφίο ελέγχου για τον ISBN 978-92-95055-12-;

Βήμα 1: Υπολογίστε το άθροισμα των σταθμισμένων γινομένων για τα πρώτα 12 ψηφία του ISBN (βλ. τον ακόλουθο πίνακα).

	Στοιχείο GS1			Στοιχείο ομάδας καταχώρησης		Στοιχείο καταχωρημένου αιτούντος					Στοιχείο έκδοσης		Ψηφίο ελέγχου	Άθροισμα
ISBN	9	7	8	9	2	9	5	0	5	5	1	2	;	
Συντελεστής βαρύτητας	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	—	
Γινόμενο	9	21	8	27	2	27	5	0	5	15	1	6	—	126

Βήμα 2: Διαιρέστε με το 10 το άθροισμα των σταθμισμένων γινομένων των 12 πρώτων ψηφίων του ISBN που υπολογίστηκαν στο βήμα 1, για να υπολογίσετε το υπόλοιπο.

$$126 / 10 = 12 \text{ υπόλοιπο} = 6$$

Βήμα 3: Αφαιρέστε από το 10 το υπόλοιπο που υπολογίστηκε στο βήμα 2. Η διαφορά που προκύπτει είναι η τιμή του ψηφίου ελέγχου. Με μία εξαίρεση: εάν το υπόλοιπο που προκύπτει από το βήμα 2 είναι 0, το ψηφίο ελέγχου είναι 0.

$$10 - 6 = 4$$

$$\text{Ψηφίο ελέγχου} = 4$$

$$\text{ISBN} = 978-92-95055-12-4$$

Στον ακόλουθο μαθηματικό τύπο αποτυπώνεται ένας εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού του ψηφίου ελέγχου.

Ψηφίο ελέγχου = mod 10 (10 – [mod 10 {άθροισμα σταθμισμένων γινομένων των 12 πρώτων ψηφίων ISBN}])

$$\text{Ψηφίο ελέγχου} = \text{mod } 10 (10 - [\text{mod } 10 \{126\}])$$

$$\text{Ψηφίο ελέγχου} = 4$$

Για να είναι έγκυρος ο ISBN, το άθροισμα των σταθμισμένων γινομένων των πρώτων 12 ψηφίων συν το ψηφίο ελέγχου πρέπει να διαιρείται με το 10 χωρίς να αφήνει υπόλοιπο.

Σημείωση: Το πλήθος ψηφίων των στοιχείων περιοχής καταχώρισης, καταχωρισμένου αιτούντος και έκδοσης είναι μεταβλητό και μπορεί να μην είναι πάντα το ίδιο, όπως στο παράδειγμα του παραπάνω πίνακα. Δεν είναι έγκυροι όλοι οι συνδυασμοί περιοχής καταχώρισης και καταχωρισμένου αιτούντος.

Παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με την υπηρεσία καταχώρισης ISBN στη χώρα σας, που μπορεί να σας βοηθήσει να υπολογίσετε τους ISBN σας παρέχοντας καταλόγους με ήδη υπολογισμένους ISBN είτε λογισμικό που σας δίνει τη δυνατότητα να υπολογίσετε τους ISBN σας.

Σημείωση: Η μέθοδος υπολογισμού για τους 10ψήφιους ISBN είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του Διεθνούς Οργανισμού ISBN <https://www.isbn-international.org/>.

Γλωσσάρι

Αναγνωριστικό Ψηφιακού Αντικειμένου	DOI
Backlist (κατάλογος παλαιότερων εκδόσεων)	Backlist
Verso (σελίδα με στοιχεία της έκδοσης, συνήθως απέναντι από τη σελίδα του τίτλου)	Verso
Actionable ISBN (ISBN με ενεργό ηλεκτρονικό σύνδεσμο)	Actionable ISBN (ISBN-A)
Αναγνωριστικός κωδικός ψηφιακού αντικειμένου	Digital Object Identifier DOI
Ανανεούμενο τεύχος	Integrated issue
Ανατύπωση	Reprint
Αυτοέκδοση	Self-publishing
Διαδικτυακές εκδόσεις	online publications
Διαχείριση σε διεθνές επίπεδο	International administration
Διαχείριση σε επίπεδο καταχωρίζοντα/εκδότη	Registrant/publisher administration
Διαχείριση ψηφιακών δικαιωμάτων	Digital Rights Management
Διεθνές Μητρώο Εκδοτών	Global Register of Publishers
Δικαίωμα δανεισμού σε εθνικό επίπεδο (δικαιώματα δημόσιου δανεισμού)	National lending right
Εκδόσεις πολλαπλών τόμων	Multi-volume publications
Εκδόσεις που πωλούνται ή διανέμονται από αντιπροσώπους	Publications sold or distributed by agents
Εκδόσεις σε άδετους τόμους	Loose-leaf publications
Έκδοση	Edition
Έκδοση/ δημοσίευμα/ μονογραφική έκδοση	Publication
Έκδοση	Edition
Εκδότης	Publisher
Εκτύπωση	Impression
Εντύπωμα	Imprint
Ηλεκτρονικός Κατάλογος Δημόσιας πρόσβασης (OPAC)	Online Public Access Catalogues (OPAC)
Καταλογογράφηση ενόψει δημοσίευσης	CIP
Καταχωρίζων	Registrant
Κωδικός ταυτοποίησης/ αναγνωριστικός κωδικός	Identifier
Λεπτομέρειες μορφής προϊόντος	Product form detail
Μεταδεδομένα	Metadata

Μονογραφική έκδοση	Monographic publication
Μορφή προϊόντος	Product form
Ομάδα καταχώρισης	Registration group
Πακέτο εκπαιδευτικού υλικού	Course packs
Πενταψήφιος πρόσθετος κωδικός	Five-digit add-on code
Περιορισμός χρήσης	Usage constraint
Πιστές ανατυπώσεις	Facsimile reprints
Πρόθεμα GS1	GS1 prefix
Ραβδοκωδικός	barcode
Στοιχείο GS1	GS1 element
Στοιχείο έκδοσης	Publication element
Στοιχείο καταχωρίζοντα	Registrant element
Στοιχείο ομάδας καταχώρισης	Registration group element
Συνεργατικές εκδόσεις	Collaborative publications
Συνεχιζόμενη έκδοση	Continuing resource
Συσκευασίες πολλαπλών ειδών (πολυσυσκευασίες)	Multi-item packs
Ταυτότητες ISBN	Blocks of (ISBNs) numbers
Τύπωση κατά παραγγελία	Print-on-demand publication
Υπηρεσία Καταχώρισης ISBN	ISBN Registration Agency
Χαρακτηριστικό μορφής προϊόντος	Product form feature
Ψηφίο ελέγχου	Check digit